

TURISTICKÉ NOVINY 2021

REGION
ČESKÝ RÁJ

www.cesky-raj.info

Vydalo Sdružení Český ráj, z. s.

Zdarma

Vážení návštěvníci Českého ráje, opět Vám přinášíme letní turistické noviny s řadou informací o našem regionu. V rámci letošního vydání vám představíme některé méně známé, ale přesto zajímavé lokality, jako jsou například Hodkovice nad Mohelkou, Dolnobousovsko, Železnobrodsko či Novopacko. Ani letos v novinách nechybí oblíbené rozhovory se zajímavými osobnostmi regionu, informace o regionálních produktech, jízdní řády turistických autobusů a přehledy památek a turistických cílů. Vzhledem k tomu, že velká obliba přírodních lokalit našeho regionu, především skalních měst, přináší svou daň v podobě vysoké návštěvnosti a s ní spojené znečištění okolí turistických tras, přicházíme v letošním čísle novin i s několika radami, jak si v našem Českém ráji počínat, abychom se tu i nadále mohli jako v ráji cítit.

Přejeme Vám krásný pobyt!

Kozákovské stráně

O čem se (moc) nemluví

Český ráj je jedinečné území s nádhernými turistickými trasami, skalními městy, pohádkovými zříceninami a zámky... zkrátka ráj, který se těší velké turistické oblibě. Vysoká návštěvnost některých přírodních lokalit však má své stinné stránky – frekventované přírodní trasy jsou obvykle lemovány papírovými kapesníčky, vlhčenými ubrousky a tak zvanými podpapírky.

Z hlediska ochrany přírody nejde o katastrofu, českorajská příroda se kvůli troše celulózy a lidským výměškům asi nezhroutí, velkou zátěží jsou ovšem dámské hygienické potřeby a pleny, které se v přírodě nerozloží, a také vlhčené ubrousky, které se rozkládají velmi dlouho.

Každopádně dojem z výletu do lokality, kde si člověk připadá jak na obří veřejné toaletě, zákonitě nemůže být pozitivní, protože takhle to v ráji snad nevypadá.

Jak tedy této nežádoucí situaci předcházet? Je třeba mít na paměti, že odskočit si do přírody by měla být až ta poslední varianta v případě, kdy žádná toaleta není na blízku. Jako pomocník v těchto situacích poslouží Mapa toalet, kterou najdete na webových stránkách www.wcvraji.cz.

Samozřejmě ale může dojít k situaci, kdy ani mapa nepomůže, a pak je třeba počínat si co nejšetrněji. Ve skalních městech je v takových chvílích potřeba vyhnout se skalním převisům a patám skal, kde se vše rozkládá velmi dlouho. Důležité je nezanechat po sobě viditelné stopy (exkrementy zahrabat), použít ekologický toaletní papír, nepoužívat vlhčené ubrousky, a rozhodně je neodhazovat do přírody...

Jak se správně chovat v přírodě a dbát na vlastní bezpečnost vysvětluje šest zásad ohleduplného návštěvníka.

6 zásad ohleduplného návštěvníka přírody

VÍM, KAM JDU.

Výlet plánuji podle svých schopností a zkušeností. S sebou si vezmu vše, co mohu potřebovat. Znáám pravidla a omezení pro pohyb v oblasti, kam se chystám.

CHRÁNÍM PŘÍRODU A VŠE, CO POSKYTUJE.

Neničím okolí, netrhám květiny a nezabývám nic živého. Odnáším si jen zážitky a obrázky. Pohybuji se přednostně po svých. Většinou nevadí, když si natrhám lesní plody pro svou potřebu.

RESPEKTUJI NAVŠTÍVENÉ MÍSTO A JEHO OBYVATELE.

Respektuji omezení v chráněném území. Vnímám vše kolem sebe a jsem ohleduplný k přírodě i k místním obyvatelům. Neruším hlukem, světlem ani svou přítomností, nepřekážím. Chovám se tak, abych umožnil příjemný zážitek i ostatním návštěvníkům. Svého psa mám vždy pod kontrolou.

ZODPOVÍDÁM ZA SVOU BEZPEČNOST.

Sleduji okolí, neriskuji. Víím, že příroda může být pro nepozorného návštěvníka nebezpečná, přesto jsem rád, když je nespoutaná.

NEZANECHÁVÁM PO SOBĚ STOPY.

Vše, co jsem si do přírody s sebou přinesl, si též odnáším. Když si potřebuji „odskočit“, nezůstávají po mně viditelné stopy. Navštívené místo zanechávám tak, jak jsem ho našel.

PODÍLÍM SE NA PÉČI.

Chráním navštívené místo. Nezveřejňuji fotografie a souřadnice míst, která nejsou přístupná a všeobecně známá. Na poškozování přírody upozorním správce území.

ZAKÁZANÁ ÚZEMÍ V ČESKÉM RÁJI

Na území CHKO jsou 3 místa, kam platí přísný zákaz vstupu. Jedná je o skalní masiv Sokolka v blízkosti Komárovského rybníka, přírodní rezervaci Apolena východně od hradu Trosky a oblast Starého hrádku a Javorového dolu v Prachovských skalách. Budete-li se držet na značených trasách, nemusíte se bát, že byste do těchto míst vstoupili.

Český ráj to na pohled?

Když příroda zavolá a vy jste zrovna v Ráji:

Toaleta poslední záchrany je, co by kamenem dohodil.
Je to v suchu!

Záchod je v nedohlednu... Zkusím to beze stopy.
Co neskončí pod zemí, skončí v pytlíku.

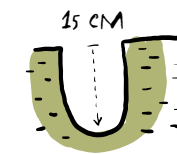
Je to trochu jako hra „hledání min“. Musím se vyhnout cestám, tábořištím a jiným veřejným místům. Přírodní rezervace a vodní zdroje беру úplně obloukem.

Co chci zanechat budoucím generacím? Vlhčené ubrousky nebo menstruační pomůcky to nejsou. Ani plínky - ty se rozkládají tak dlouho, že by mne přežily.

Na místě mi záleží. V teplé, kypře a na živiny bohaté půdě se žádný můj produkt dlouho „neohřeje“.

Není díra jako díra. Udělám ji dostatečně širokou a hlubokou alespoň 15 centimetrů.

www.wcvraji.cz

PŘEHLED REGIONÁLNÍCH VÝROBCŮ

REGIONÁLNÍ POTRAVINY A ZEMĚDĚLSKÉ VÝROBKY

1. Bio ovoce a zelenina, biomasty – Jan Verich, Turnov, www.bioverich.cz
2. Bio ovoce a zelenina, mouka, vejce – Statek u Macháčků, Huntířov, www.statekumachacku.cz
3. Byliny z Ráje – Ludmila Vondrová, Malá Skála – Sněhov, www.bylinkyzraje.cz
4. Cukrovinky – Cukrárna Český ráj, Lestkov, www.cukramalestkov.cz
5. Bylinné sirupy, džemy, pasty, houbové směsi, přepuštěné máslo – Martina Papežiková, Turnov-Mašov, www.dobrotyzraje.cz
6. Džemy, bylinkové a ovocné sirupy, omáčky, čajové směsi a jablečné mošty – Jana Kuntošová, Jivina, www.vesnickedobroty.cz

7. Chlazené hovězí maso, med, bio ovoce – Zemědělská usedlost Arnoštice, Ždár, www.arnostice.cz
8. Jahody, sadba jahodníku – Sempra, s. r. o., Turnov, www.sempra-turnov.cz
9. Lahodné čaje z Českého ráje – Helena Paterová, Záhoří-Pipice, www.teaofparadise.webnode.cz
10. Marmelády a džemy – Jan Kakos, Lestkov, www.marmeladyzraje.cz
11. Maso a uzenářské výrobky – Podkrkonošská uzenina, s. r. o., Bělá u Staré Paky, www.podkrkonoskauzeninabela.cz
12. Mléčné výrobky – Farma Tompeli, Huntířov, www.tompeli.wixsite.com/tompeli
13. Mouka (pšeničná, špaldová, ječná, žitná) – Mlýn Perner Svijany, s. r. o., Svijany, www.mlynperner.cz
14. Omáčky, džemy, hořčice – Pulpamen, Kosmonosy, www.pulpamen.cz
15. Ovocné mošty, nektary a nápoje – Moštovna Lažany, s. r. o., Lažany, www.moštovna-lazany.cz
16. Pivo – Pivovar Svijany, a. s., Svijany, www.pivovarsvijany.cz
17. Pivo, limonády – Pivovar Nová paka, a. s., Nová Paka, www.novopackepivo.cz
18. Pivo, limonády – Pivovar Rohozec, a. s., Malý Rohozec, www.pivorohozec.cz
19. Řepkové a slunečnicové oleje – Fabio produkt spol. s r. o., Holín, www.fabioproduct.cz
20. Včelí med – Jiří Jiránek, Troskovice, med-prodej.cz
21. Pekárna Sychrov – Martina Vondráčková, Mnichovo Hradiště – Sychrov, www.pekarnasychrov.cz
22. Keře růží – Růžová školka Pelcovi, Skuřina č. 2, www.ruzepelcovi.com
23. Čerstvý kozi sýr – Kozy v ráji, Malá Skála, kozyvraji.blogspot.com
24. 100% přírodní jablečný mošt – Petr Laško, Pěnčín-Střížovice, www.1strizovicka.cz
25. Čerstvá zelenina a květiny, vejce, med – Zahrady Psinice, Psinice, www.zahradypsinice.cz

ŘEMESLNÉ VÝROBKY

26. Autorské hutní sklo, plastiky a těžítka – Tomášova huť, Železný Brod, tomoliva.tomasovahut@seznam.cz
27. Dekorativní a užitková keramika – Sportem proti bariérám, z. s., Nová Paka
28. Dřevěné sochy a plastiky, dekorativní předměty – Marta Novotná, Libunec, www.drevorezby-marta.cz
29. Cínarství – Ladislava Růžicková, Turnov-Radvánovice, www.cinarstvi.net

30. Dřevěné hračky – Jan Hoffmann, Bozkov, jan.hoffmann@email.cz
31. Dřevěné dekorativní předměty – J. K. Veselý, Jenišovice, www.krasnedrevo.cz
32. Kameninové hrnčířské zboží – Doubravka Fišerová, www.zivotnavsi.cz
33. Kabelky, peněženky a další módní doplňky – U Vincenta, Hrubá Skála – Hnanice, www.uvincenta.cz

Ochutnejte výrobky z Českého ráje

Sdružení Český ráj již od roku 2007 certifikuje pečlivě vybrané produkty, které vyrábí či pěstují místní výrobci pokud možno z lokálních surovin a šetrou cestou s ohledem na životní prostředí. Ochranná známka Regionální produkt Český ráj má dnes 55 nositelů.

V říjnu loňského roku proběhlo v Turnově další kolo certifikace výrobků. O udělení značky se tentokrát ucházeli pěstitelé zeleniny a květín, pekaři, výrobce kozích sýrů, pěstitelé jablek a také pěstitelé a šlechtitelé růží.

Kdo jsou tedy noví nositelé značky a co nabízejí?

SÝRY SE ZNAČKOU KOZY V RÁJI

Šárka Bredlerová z Malé Skály má již léta značku Regionální produkt Český ráj na svých přírodních mýdlech. Nedávno se pustila také do výroby čerstvých kozích sýrů, které lze zakoupit pod značku Kozy v ráji. Její produkce je dostupná v jejím bezobalovém obchůdku (Malá Skála, čp. 214), sýry dodává také do bister či kaváren.

PEČIVO A CUKRÁŘSKÉ VÝROBKY VE VLASTNÍM OBCHŮDKU V MNICHOVĚ HRADIŠTI

Manželé Vondráčkoví z Pekárny Sychrov (u Mnichova Hradiště) pečou kvalitní chleby, slané a sladké pečivo

i cukrářské dobroty. Na náměstí v Mnichově Hradišti otevřeli svou kamennou prodejnu, kde kromě svých výrobků nabízejí i jiné regionální produkty.

STOVKY KEŘÍKŮ RAJČAT V ZAHRADÁCH PSINICE

Zahrady Psinice u Libáně jsou chloubou Josefa Noska a Ondřeje Kotoučka. Pěstují zde mnoho druhů rajčat na čtyřech stovkách keřů, dýně, papriky, cukety, bylinky a květiny. Nabízejí také domácí vajíčka, med a ovčí sýry ze svého chovu. Zahradníci pořádají vlastní prodejní jarmarky s účastí mnoha dalších šikovných pěstitelů a výrobců.

PŘIVOŇTE SI K AVE MARIA ANEB RŮŽOVÁ ŠKOLKA V MARKVARTICÍCH

V růžové školce rodiny Pelcových v Markvarticích na Sobotecku se mnoho let pěstují a šlechtí růžové keře. Rostliny tu začínají pěstovat z malého pupenu, který vyrůstá z kořene šípku. Mladé rostlinky pak pravidelně

zaštipují, tím podpoří jejich rozvětvení, a rostlinka vytvoří dobře stavěný a bohatý keřík. Trvá dva roky, než se z naočkované podnože stane ušlechtilá růže.

JABLEČNÝ SAD KOUSEK OD TURNOVA

Manželé Laššovi vlastní ve Střížovicích u Pěnčína statek a krásný jabloňový sad, který se pyšní certifikátem pro bio pěstitele. Z vypěstovaných jablek vyrábí lahodný bio mošt, který je pouze pasterován a je bez přidaných cukrů a konzervantů.

V rámci podzimní certifikace byl také rozšířen již dříve certifikovaný sortiment Statku u Macháčků z Huntířova, a to o čerstvě mletou špaldovou, žitnou a pšeničnou mouku. Také cer-

tifikovaný sortiment Dobrot z Ráje paní Marty Papežikové z Mašova byl rozšířen o „Vomáčky“, „Sušené houby“ a „Pečené čaje“.

Přinášíme vám stručný přehled všech nositelů značky Regionální produkt Český ráj. Kompletní přehled a podrobný popis výrobků s duší Českého ráje a také informace pro případné zájemce o značku najdete na webových stránkách www.regionálníprodukt.cz.

S regionálními produkty se lze obvykle setkat především na trzích a jarmarcích. Můžete si na nich nejen zakoupit kvalitní výrobky, ale také se seznámit s jejich výrobci a nahlédnout do tajů výroby prostřednictvím ukázek či workshopů. Mnozí producenti nabízejí také možnost exkurzí ve svých dílnách.

PŘEHLED REGIONÁLNÍCH VÝROBCŮ

34. Keramika Mago, Železnice-Cidlina, www.fler.cz/mago
35. Klasické české roubenky a poloroubenky – Robert Lopour, Vyskeř, robert.lopour@seznam.cz
36. Látkové hračky a dekorativní výrobky – Martina Hofmanová, Nová Paka, www.fler.cz/hadracci
37. Pěstování přírodních rostlin a osiv – Planta naturalis, Sobotka-Markvartice, www.plantanaturalis.com
38. Perník dekorovaný lidovými motivy – Božena Buřčáková, Mnichovo Hradiště
39. Proutěné koše a košíky – Vladimír Udržal, Libuň-Jiviny, www.av-nabytek.cz
40. Přírodní bylinná mýdla a šampony – Mýdlárna v Ráji, Malá Skála, www.mydlaarnavraji.cz
41. Šperky s bižuterními komponenty – Romana Olivová, Železný Brod, tomoliva.tomasovahut@seznam.cz
42. Dřevěný šindel, repliky historických luků a šípů – Petr Klíma, Huntířov, www.dilnasagittaria.cz
43. Ručně vyřezávané dřevěné lžice – Břetislav Jansa, Turnov, www.bretislavjansa.com
44. Ruční výroba českých křišťálových lustrů – Wranovský, Turnov, www.wranovsky.com
45. Skleněné foukané figurky – Karel Sobotka, Železný Brod – Těpeř, www.sklenene-foukane-figurky.cz

46. Skleněné šperky a doplňky – Helena Paterová, Záhoří, www.tyche-glass.cz
47. Šperky s českým granátem – Granát, d. u. v., Turnov, www.granat.cz
48. Šperky s českými granáty, vltaviny a oliviny – Lubomír Janků, Chutnovka, www.granatvltavin.estranky.cz
49. Skleněná bižuterie, vinuté perle a figurky, keramika – Iveta Valentová, Slaná u Semil
50. Užitková keramika – Zdenka Baladránová, Ždár, chalupa63@seznam.cz
51. Vinuté skleněné perle, miniatury, přívěsky – Leona Čapková, Malá Skála, info@perlea.cz
52. Vinuté perle, šperky, bižuterie, skleněné figurky – Lampglas, s. r. o., Železný Brod, www.lampglas.cz
53. Vitráže – David Roskovec, Železný Brod, www.vitraze-david.cz
54. Výroba dekorativní a užitkové keramiky, textilních a tkaných výrobků – Život bez bariér, z. ú., Nová Paka, www.zbb.cz
55. Výrobky z orobince – Iveta Dandová, Mnichovo Hradiště, www.orobinec.cz

PRODEJNY REGIONÁLNÍCH VÝROBKŮ Z ČESKÉHO RÁJE

Prodejna Fabio, ochutnejte region, Jičín, Turnov, www.fabioproduct.cz
Infoshop Vejmenek, Malá Skála, duben–říjen, www.vejmenek.cz
Muzejní prodejna v Turnově, Muzeum Českého ráje, Turnov, www.muzeum-turnov.cz
Špetka, Turnov, Skálava ulice, špetka.turnov@gmail.com
Pekárna Sychrov, Mnichovo Hradiště, info@pekarnasychrov.cz
Farmářka z Ráje, Mnichovo Hradiště

Certifikované regionální výrobky lze zakoupit také v informačních centrech v Turnově, Jičíně, Sobotce a v Nové Pace.

PO STOPÁCH
ALBRECHTA Z VALDŠTEJNA

Sdružení Český ráj, ve spolupráci s kolegy z Jizerských a Lužických hor a Máchova kraje, připravilo turistickou novinku v podobě nové nabídky vztahující se k osobě slavného vévody Albrechta z Valdštejna. Součástí tehdejšího panství známého vojenského velitele byla řada míst nejen v Českém ráji, jako Jičín, Nová Paka, Lomnice nad Popelkou, Turnov, Mnichovo Hradiště či Sychrov, ale také památky v okolních regionech. Po Albrechtových stopách se tedy můžete také vydat třeba do Frýdlantu, na Lemberk, Bezděz, do České Lípy, Prahy či na místo posledního vévodova pobytu – do Chebu. Průvodcem vám bude tištěná brožurka nebo webové stránky www.albrechtzvaldstejna.cz a facebookový profil <https://www.facebook.com/postopachalbrechta>.

Brožurky jsou k dispozici v informačních centrech a v památkách spojených s Albrechtem z Valdštejna. Zdarma jsou také ke stažení na www.cesky-raj.info a www.albrechtzvaldstejna.cz.

Na turistickou sezonu také chystáme mapku s motivační hrou, do níž budete moci sbírat razítka. Pro zdatné sběratele pak budou v infocentrech připravené odměny v podobě pamětních mincí a další propagační předměty.

PO STOPÁCH
Albrechta z ValdštejnaDětenice · Hrubá Skála · Jičín · Mnichovo Hradiště · Sychrov · Turnov · Valdštejn · Frýdlant
Liberec · Česká Lípa · Grabštejn · Lemberk · Bezděz · Doksy · Praha · ChebPohádkový web a tipy na výlety
pro malé návštěvníky

Na přelomu roku spustilo Sdružení Český ráj novou podobu dětského webu Český ráj dětem. Internetovými stránkami provází malé návštěvníky a jejich rodiče postavičky známé z Pověstí Českého ráje, které namalovala akademická malířka Barbora Kyšková. Setkáte se tu tedy například s čertem ze Zebína, vodníkem Čepkou, vílou Jizerýnou nebo Loupežníky z Drábovny.

na výlety v nové formě elektronického flipbooku. Aktuálně je k dispozici první z nich, a to Český ráj ve filmu a pohádkách.

V katalogu najdete deset tipů na pohádkové výlety, v rámci kterých se můžete vypravit například na zámek Sychrov za princeznou Zlatovláskou, za čerty do Klokočských skal nebo za loupežníkem Rumcajsem do Ji-

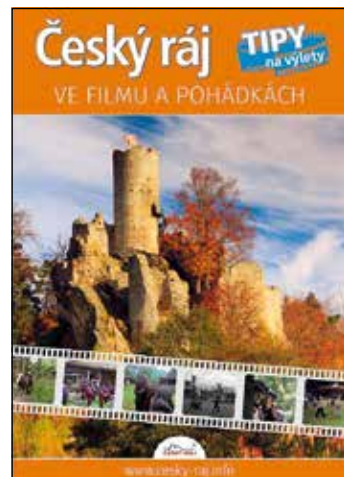

Nové stránky www.ceskyrajdetem.cz jsou koncipovány skutečně pro děti. I ty menší, které ještě neumí číst, si na stránkách mohou samy poslechnout pověsti, vybarvit omalovánku, zahrát pexeso nebo ne úplně lehkou posunovačku.

Společně s rodiči pak mohou děti plánovat výlety po Českém ráji. Na webu nechybí informace o filmových místech v regionu, pohádkovém Jičínu nebo o akci Český ráj dětem, která každým rokem otevírá novou turistickou sezonu. Samozřejmostí webu jsou aktuality a kalendář akcí.

V sekci Za pověstmi Českého ráje jsou uvedeny podrobné informace o motivační hře, v rámci které mohou malí návštěvníci v regionu sbírat razítka do Cestovníky a soutěžit o upomínkové předměty. Web bude postupně doplňován o další pohádkové lokality našeho regionu tak, aby návštěvníci měli o nabídce pro rodiny s dětmi ucelený přehled.

Období prázdnin spojených s cestováním se blíží. Pro snazší orientaci v nabídce regionu připravuje Sdružení Český ráj pro zájemce tipy

čina. Flipbook si můžete pohodlně otevřít ve svých počítačích i telefonech, tipy jsou doplněny o fotogalerie a také o trasu výletu na portálu mapy.cz.

Pro ty, kteří si své výlety chtějí užít offline, je tu možnost si každý výlet stáhnout v pdf formátu, včetně mapy, a případně si jej vytisknout.

Tipy jsou k dispozici na webu www.cesky-raj.info nebo www.ceskyrajdetem.cz.

Letní Lomnicko vás zve!

Alainova věž

Pokud v letních měsících zavítáte do Lomnice nad Popelkou a jejího okolí, určitě nebudete litovat. Lomnicko nabízí celou řadu atraktivních výletních míst a možností, jak aktivně trávit volný čas. Lomnická naučná stezka vás provede po památkách města (mj. hřbitovní zvonice se zvony, Továrna Mastných ad.), zavade vás také do venkovské památkové rezervace Karlovské náměstí s roubenými chalupami zdobenými tzv. lomenicemi, která se nachází nedaleko centra města. Mobilní interaktivní hra Skryté příběhy nabídne seznámení se Žraloky v Lomnici. Městské muzeum a galerie v Hrubém domě zve nejen do některé ze svých stálých expozic, ale letos již po dvacáté páté na tradiční letní kamenářskou výstavu Drahé kameny a minerály ze sbírek lomnických kamenářů a jejich hostů (4. 7. – 5. 9.). Lomnický zámek bude od konce května do září opět hostit oblíbenou výstavu pro děti s hernou – tentokrát Mini-Kostičkofest s modely z ryze českých plastových stavebnic SEVA, Gecco, CHEVA a Variant ze sbírky Petra Šimra. V rámci projektu Léto na zámku zde navíc proběhne

bohatý kulturní program (loutkové pohádky, koncerty, řezbářská výstava, komentované prohlídky) a několik řemeslných workshopů a otevřeno bude mít i zámecká kavárnička s herními prvky pro děti. Milovníci kultury určitě nevynechají 27. ročník hudebně dramatického festivalu Lomnické kulturní léto (16.–25. 7.).

Městem a jeho okolím prochází celá řada značených turistických tras, které vás dovedou např. do lomnické obory a na koupaliště, na horu Tábor s Tichánkovou rozhlednou nebo k Alainově věži na jejím úpatí. Rozhlédnout se po okolí je možné i z volně přístupného vyhlídkového ochozu na skokanském můstku K70 v lyžařském areálu V Popelkách nebo z vyhlídkové plošiny na zřícenině hradu Kumburk. Pro cyklisty jsou k dispozici četné cyklostrasy a atraktivními terény povede v sobotu 26. 6. i letošní ročník cyklistického MTB závodu Rohanské stezky. Na Lomnicku lze zažít ale mnohem více; další informace naleznete na stránkách města nebo v turistickém informačním centru na Husově náměstí. -zb-

Turistické noviny poosmé

Kompletní a přehledné informace o možnostech aktivního trávení volného času na Lomnicku v letošní letní sezoně, o památkách a turistických cílech a o vybraných společenských a kulturních akcích najdete v letošním čísle Lomnických letních turistických

novin, které vycházejí v červnu. Oblíbená tiskovina bude k dispozici zdarma v informačních střediscích regionu, v památkových objektech a v kempech a bude také ke stažení na stránkách města www.lomnicenadpopelkou.cz či KIS www.kislomnice.cz. -zb-

NAVŠTIVTE MÁLO ZNÁMOU NOVOU PAKU

Novopacko a UNESCO Globální geopark Český ráj je z geologického hlediska územím velmi významným a neobyčejně pestrým. Nachází se zde vyvřelé, usazené i přeměněné horniny téměř všech geologických období, z nichž mnohé obsahují zajímavé minerály či zbytky vyhynulých rostlin a živočichů zachované v podobě zkamenělin. Přímou v Nové Pace můžete navštívit Muzeum a Klenotnici drahých kamenů s ojedinělou expozicí spiritismu a mediálních kreseb a též muzejní kavárnu Gernatův dům.

Muzeum sídlí v novorenesančním Suchardově domě, který byl postaven roku 1896 a na jehož výzdobě se podílelo několik členů slavného uměleckého rodu Suchardů. Zakladatel umělecké tradice rodu byl Jan Sucharda st., který se narodil v roce 1770 ve Staré Pace. Nejslavnějším z rodu byl Stanislav Sucharda (1866–1916), autor mj. pomníku Františka Palackého v Praze. Jeho mladší bratr Vojtěch Sucharda (1884–1968), autor apoštolů pro pražský Staroměstský orloj či 250 hlavic pilířů v katedrále sv. Víta v Praze, založil uměleckou scénu Říše loutek. Jejich sestra Anna Boudová byla

matkou známého ilustrátora Cyrila Boudy. V současné době se v prvním patře muzea nachází národopisná expozice a v přízemí výstavní sál, kde v letošní sezoně budete moci navštívit výstavu Pačtí rytíři nebes. Součástí muzea je i Klenotnice drahých kamenů a expozice Spiritismus a mediální kresby, kterými bylo Novopacko proslavené. Ve vstupním vestibulu Klenotnice se nachází celoročně otevřené turistické informační centrum, kde získáte propagační materiály a informace o regionu. Ve vitrínách Klenotnice je vystaveno na dva a půl tisíce exponátů, a to nejen polodrahokamy, drahé kameny, ale i zkameněliny a horniny, na kterých je možné pozorovat vývoj fauny a flóry od prvních známek života přes trilobity, zkamenělé stromy, dinosaury nebo mamuty až po zvířata a rostliny, které s námi obývají Zemi dnes. Na ulici před budovou Klenotnice je v prosklené vitrině vystaven unikátní zkamenělý kmen stromu, rostoucího v Podkrkonoší před 300 miliony let, v období karbonu, který byl objeven v Nové Pace v roce 1953. Se svou délkou 8,3 metru patří mezi nejdelší dosud nalezené kmeny tohoto dnes již vymřelého jehličnanu (kordait) ve střední Evropě. Naše město se v prvních desetiletích minulého století stalo centrem spiritistického hnutí, a to díky Karlu Sezemskému, který tu založil nakladatelství Spirit. V něm vycházely knihy o okultismu a po téměř čtyřicet let i časopis Posel záhrobní. V budově nakladatelství se spiritisté věnovali svým seancím, při kterých vznikaly tzv. mediální kresby, jejichž současná sbírka, uložená v muzeu, je největší sbírkou u nás a jednou z nejbohatších v Evropě. Mediální kresby vytvářela tzv. média během seancí a je zajímavé, že to byli vesměs lidé bez výtvarného, a často i jiného vzdělání.

Závěrem vás zveme na příjemné posezení do kavárny Gernatův dům, což je roubená stavba z první poloviny 18. století, jejímž provozovatelem je Muzeum Nová Paka. Dnes je tento dům národní kulturní památkou. Jeho interiér je taktéž využíván muzeem jako výstavní prostory. To je jen malá ochutnávka toho, co u nás můžete navštívit! „Přidte pobejt!“

Klenotnice Nová Paka

Do turnovského muzea a do Českého ráje zve Vladimíra Jakouběová

Celý profesní život strávila Vladimíra Jakouběová v Muzeu Českého ráje v Turnově. Posledních 33 let byla jeho ředitelkou. Od ledna letošního roku ji ve funkci nahradil archeolog muzea Jan Prostředník. Vladimíra Jakouběová ale v muzejní práci pokračuje ve své původní profesi jako etnografka: „Slíbila jsem, že některé rozpracované projekty dotáhnu, ale hlavně si chci ještě chvíli užít práci na výstavách, v depozitáři, v terénu, mít konečně čas na přípravu akcí na Dlaskově statku, nedělat tohle jen po večerech doma. Udělám takový oblouk a vrátím se na začátek – do doby, kdy jsem ještě nebyla ředitelka. Začínala jsem tady jako etnograf a taky tak skončím.“

PhDr. Vladimíra Jakouběová (*1956) žije celý život na Vrátně, v malebném místě pod Suchými skalami mezi Malou Skálou a Besedicemi. Je vdaná, má dvě děti a tři vnoučata.

republiky a které vždy desetitisícovou návštěvou každoročně o posledním květnovém víkendu zaplní areál muzea a přilehlý park. Trhy čeká jubilejní 25. ročník, bohužel vloni a ani letos se nemohly konat z důvodu pandemie koronaviru. Byla též iniciátorkou akcí na Dlaskově statku v Dolánkách, který patří pod správu muzea. Tady se po roce 1990 uskutečnily první masopustní průvody, které potom tuto tradiční lidovou akci přenesly zpět do obcí v regionu. Na Dlaskově statku se kromě celoročních výstav konají přehlídky folklorních souborů, oblíbené jsou zdejší masopusty, Velikonoce, posvícení, cílem návštěvníků je Dlaskův statek i v období Vánoc.

Za ředitelování Vladimíry Jakouběové proběhlo v budově muzea ve Skálově ulici na 900 výstav, historické objekty v areálu muzea prošly postupně rekonstrukcí a vznikly zde stavby nové, jako jsou Kamenářský dům a expozice horolezectví.

Vladimíra Jakouběová stála také u zrodu mnoha akcí, které dnes patří na Turnovsku k nejpřestížnějším a největším. V prvé řadě jsou to Staročeské řemeslnické trhy, na které jsou zváni ti nejlepší mistři tradičních oborů z celé

Muzeum a etnografii Vladimíra Jakouběová propagovala a propaguje například seriálem pro Český rozhlas, etnografii vyučuje na Technické univerzitě v Liberci, je autorkou několika publikací, z nichž asi nejúspěšnější jsou publikace věnované lidovým obyčejům a tradiční lidové stravě v Pojizeří a Podkrkonoší (V babiččině kuchyni od Tří králů do Vánoc a Z babiččiny zahrádky do dědova sklípku). Její srdeční záležitostí po celou profesní kariéru je lidová architektura, výstupy svého bádání publikovala v řadě článků, ale také v knihách Krajinou domova a Lidové stavby Libereckého kraje.

*** Z těch polozapomenutých receptů je nějaký, který máte opravdu ráda?**

Těch receptů je řada – nemám jeden oblíbený. Jsou jednoduché – recepty z brambor, zelí, cibule a česneku, mléka a vajec, ale i z masa a hub. Podle osvědčených receptů našich babiček taky moc ráda pečou – koláče, zvěhlíky, což jsou svítky z mléka, vajec a mouky pečené na plechu a polité ovocnou šťávou, i cukroví. A v létě přidám oblíbený recept z hub.

*** Jak vnímáte dnešní mladé lidi, mladé rodiny? Vypadá to, že hodně z nich se zajímá, jak to bylo dříve, snaží se poučit ze života našich předků třeba tím, že do jídelničky své rodiny přinesou něco z dřívějších dob. Vždyť je známo, že naši předkové měli maso většinou jen v neděli a přes týden se vařila obyčejná jídla jako třeba vyhlášené krkonošské kyselo...**

Za tu dobu, co připravujeme akce a pořady na Dlaskově statku, tj. od roku 1986, se mnoho změnilo k lepšímu. Řada mladých lidí se dnes vrací k osvědčeným praktikám našich babiček a dědů – nejen v tom, co vaří

a jedí. Někteří z nich sami hospodaří, chovají ovce, vyrábí si tvaroh, sýry. Když tu možnost nemají, kupují zeleninu a maso od kamarádů z různých farem nebo na farmářských trzích a hodně jim záleží na tom, co jedí a co jedí jejich děti.

*** Když odhlédneme od jídla, co myslíte, že z venkovského života našich předků platí dodnes, a i když jsme to třeba zapoměli, měli bychom si na to ve svém zájmu zase rychle vzpomenout?**

Dlaskův statek

To je hodně jednoduché, ale nevím, jestli se to povede. Už se toho podařilo hodně pokazit. Myslím tím souznění s přírodou. Ona by stále měla být „mocnější“ než my a my bychom to měli respektovat a nesnažit se měnit, co je po staletí dáno a co se stejně změnit nedá.

*** Muzeum Českého ráje je známé propagací celého vyhlášeného turistického regionu. Mohla byste**

čtenáře letních turistických novin pozvat třeba i na jeho méně známá a méně exponovaná místa, která stojí za návštěvu?

Pro ty, které zajímají drobné sakrální stavby, je tu celá řada malých krásných kapliček – třeba na Dubecku kaplička sv. Jana Nepomuckého, pár kroků od ní stojí i zajímavá rozhledna. Na cestě z Dubecka do Besedic za návštěvu jistě stojí hrad Rotštejn, pod kterým stojí kovárna z 18. století tesaná do skály. Na kole se z Rotštejna může

by vydat ke zřícenině hradu Zbirohy. Milovníky skalních měst bych poslala na Záborec a odtud na Bartošovu pec. Zajímavé je okolí Lomnice nad Popelkou s krásnou lidovou architekturou a lidovými pískovcovými plastikami, s poutní horou Tábor či hradem Kumburk. Těch trochu zapomenutých památek, které stojí za návštěvu, je mnohem víc. V Českém ráji není místo, kde by nebylo k vidění něco zajímavého.

JABLEČNÁ OMELETA

Co potřebujete: 1/4 litru mléka, 2 dkg droždí, vanilku, 20 dkg polohrubé mouky, špetka soli, 5 dkg másla, 4 vejce, 4–6 jablek, 50 dkg višňové marmelády.

Do vlažného mléka rozdrobíme droždí, posypeme cukrem a necháme vzejít kvásek. V míse smícháme rozpuštěné máslo s cukrem a solí. Přidáme mouku, vejce, přilijeme kvásek a vypracujeme hladké těsto, které necháme 30 minut kynout. Rozpůlíme omytá jablka, vykrojíme jádřince a nakrájíme na plátky. V pánvi rozpustíme lžičku másla. Lžící odebereme část těsta a rozetřeme na pánvi. Zatímco se peče, po povrchu posypeme jablky, do středu dáme višňovou marmeládu. Uvedené množství stačí na 4–5 omelet.

MUZEUM ČESKÉHO RÁJE V TURNOVĚ

V muzeu, které se nachází v centru města, najdete stálé expozice archeologie, historie, lidové kultury Pojizeří, mineralogie, historie kamenářství a zlatnictví, v podzemí se nachází unikátní klenotnice. V areálu muzea stojí Kamenářský dům, pod správou muzea pak patří Dlaskův statek v Dolánkách. Turnovské muzeum se často prezentuje jako muzeum kamenářství a šperkařství, tedy tradičních oborů, které byly rozvíjeny právě na Turnovsku. Je tu ale k vidění také nová expozice horolezectví, protože Český ráj je i kolébka českého horolezectví. Jistě proto nepřekvapí, že expozice je jedinou svého druhu v České republice.

SEZONA 2021 V TURNOVSKÉM MUZEU

*** Kdybyste měla letní návštěvníky regionu do muzea nalákat, co byste jim nabídla?**

Především naše letní programy, které jsme připravili pro rodiny s dětmi, ale i pro milovníky tradičních řemesel. Podobně jako vloni připravujeme akci Řemeslo má zlaté dno – dva řemeslné trhy, které proběhnou

17. července a 14. srpna. V atriu muzea a v části městského parku se na nich představí řemeslníci nejen z našeho regionu. Akce bude doplněna malými workshopy a bude-li to možné, tak i komorním kulturním programem.

Po celé léto budou v Kamenářském domě nachystané tzv. Dílny pro příchozí zaměřené na tradiční rukodělné techniky, určené pro rodiny s dětmi i dospělé. Každé úterý od 6. července až do 31. srpna je obohatí Den s mineralogem, určený pro všechny, kdo si chtějí vykutat kámen ze žily a nechat si ho rozříznout nebo rýžovat granátky a vltaviny. Každý čtvrtek od 8. července do 26. srpna bude muzeum pořádát Lezecké čtvrtky pro lezce i nelezce, zaměřené na pohybové aktivity spojené s horolezectvím.

Na Dlaskově statku budou připraveny Řemeslné soboty, během kterých budou mít návštěvníci možnost nejen si prohlédnout expozici Kolovrátek, stav i jehla, ale také se od vybraných řemeslníků naučit tkát na stavu, příst na kolovratu, barvit ovčí rouno a vlnu a celou řadu dalších technik.

VÝSTAVY:

Na poslední cestě – Zločin, trest a záhrobí
Na poslední cestě – Smrt a pohřby v Pojizeří napříč staletími
Kolovrátek, stav i jehla – stálá expozice na Dlaskově statku
Dílny pro příchozí: úterý až neděle od července do konce srpna

AKCE:

Setkání řezbářů na Dlaskově statku – červen
Řemeslo má zlaté dno: 17. července a 14. srpna 2020
Den s mineralogem * Horolezecké čtvrtky

Skálava ulice, čp. 71, Turnov * tel. 481 322 106, mail@muzeum-turnov.cz

www.muzeum-turnov.cz

ZÁMEK SYCHROV A OKOLNÍ KRAJINA

Novogotický zámek Sychrov, který sloužil jako rezidence původem francouzského rodu Rohanů, můžete znát z pohádky Zlatovláska či Nesmrtelná teta. Zámecké pokoje jsou zařízeny původním nábytkem, obrazy a dalšími doplňky, většina místností také vyniká bohatou řezbářskou výzdobou. Zámek je veřejnosti zpřístupněn ve značném rozsahu, takže jeho prohlídka vám poskytne dokonalou představu, jak se ve 2. polovině 19. století žilo na venkovském sídle bohaté šlechtické rodiny.

Vedle základního prohlídkového okruhu s názvem Novogotický klenot Rohanů zámek nabízí také možnost nahlédnout do soukromých apartmánů Artura a Gabriely Rohanových. Okruh Zlatý poklad pak představuje kolekci vzácných předmětů ze sychrovských sbírek a šperkařských plastik Františka Khylna.

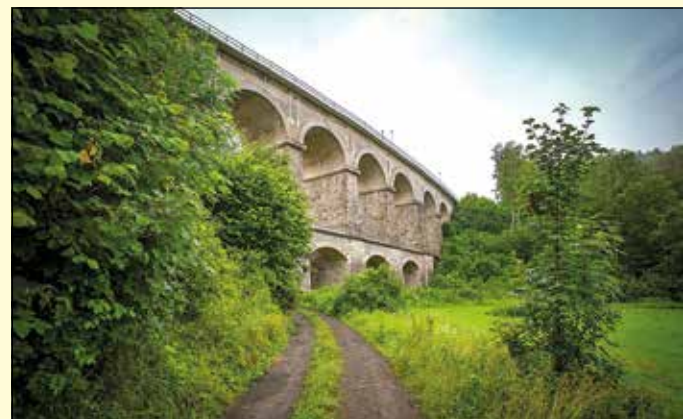
Součástí areálu je také rozsáhlý anglický park, na jehož vybudování se v 1. polovině 19. století významně podílel tehdejší majitel Karel Alain Rohan. Dodnes jsou zde zachovány velmi cenné dřeviny z původních výsadeb. Najdete zde různé druhy dubů a buků, ale

například také sekvoje. Jedná se o jeden z dendrologicky nejzajímavějších parků v republice, který se stal inspirací pro vznik řady dalších.

Procházku parkem je možné doplnit návštěvou oranžerie, vystavené ve 30. let 19. století. Oranžerie měla charakter letohrádku a z archivních zpráv se mimo jiné dovídáme i to, že zde odpočívali např. císaři Ferdinand V. Dobrotivý či František Josef I. Dnes oranžerie slouží jako stylová kavárna.

Na sychrovském zámku se pravidelně koná řada oblíbených akcí, mezi které patří velikonoční a vánoční jarmark a Skotské hry (srpen).

Krajina v okolí Sychrova má své kouzlo. Díky poměrně husté síti cyklotras ji lze příjemně poznávat ze sedla kola a vydat se například údolím Mohelky do blízkých Hodkovic či směrem na Český Dub.

Sychrovský viadukt

Hodkovice nad Mohelkou – město na křižovatce Českého ráje a Podještědí

Historické městečko se rozkládá na břehu řeky Mohelky a je velmi dobře dostupné z okolních velkých měst, jako jsou Liberec nebo Turnov. Tak jako mnoho jiných měst mají i Hodkovice bohatou historii, vždyť první písemná zmínka pochází z roku 1352. Zdejší obyvatelé, ať Češi či Němci, se v minulosti zasloužili o jeho rozvoj a rozkvet. I díky jejich houževnatosti si dnes můžeme prohlédnout jedinečné památky nebo se projít v krásné přírodě, která Hodkovice obklopuje. Dominantou města je radnice z roku 1811, která byla v roce 1889 přestavěna do novorenesanční podoby. Za pozornost a návštěvu stojí kostel sv. Proko-

pa, Kalvárie s vrcholovou kaplí nebo Napoleonská varta. V roce 2017 byla otevřena naučná stezka po sakrálních památkách Zastav se, poutníče, která začíná přímo na hodkovickém náměstí a má celkem deset zastavení. Je střední náročnosti a vhodná pro rodiny s dětmi i aktivní seniory.

Hodkovice mají ale i svou pohádkovou stránku! K původním mlýnům na řece Mohelce odedávna patřili čerti a vodníci! Až se vypravíte na výlet do Českého ráje, projděte se v Hodkovicích podél naší řeky, třeba některého z nich potkáte.

www.hodkovicenm.cz

LÉTAJÍCÍ
BERANŮV
PIVOVAR
TRAVNÍČEK

RESTAURACE
U ZVONICE
VLASTIBOŘICE
POHOSTINSTVÍ BERAN

Do Jičína za Valdštejnem, Rumcajsem i kulturou

Malebné, historické, ale i moderní a dynamické – všechny tyto přívlastky vystihují rozlohou i počtem obyvatel nevelké město Jičín. Ať už vás k jeho návštěvě lákají historické památky, pohádkové příběhy Václava Čtvrťka, nebo byste rádi vyrazili dále do Českého ráje, tak jste tu správně. V Jičíně si na své přijde každý.

Při procházce centrem města na vás historie dýchne ze všech stran. Náměstí vévodí renesanční Valdická brána, architekturu z doby Albrechta z Valdštejna reprezentují zámek a barokní kostel sv. Jakuba a krásná je také procházka lipovou alejí do Lodě. Poznání chtívá návštěvníci by si neměli nechat ujít návštěvu Regionálního muzea a galerie nebo loni otevřené Valdštejnské mincovny. Kromě nového turistického portálu www.jicin.cz a infopanelů rozmístěných přímo v ulicích města je pro turisty připravená ještě jedna novinka – audioprůvodce SmartGuide, kterého si každý může zdarma stáhnout do vlastního mobilního telefonu. Průvodce nabízí informa-

ce o jičínských památkách v českém i anglickém jazyce.

Rodinám s dětmi, které v Jičíně nejčastěji hledají loupežníka Rumcajse a jeho rodinku, doporučujeme návštěvu galerie Rumcajsův svět Radka Pilaře a Rumcajsovy ševcovny. V letních měsících možná budete mít štěstí a potkáte Rumcajsovi na procházce městem!

Pokud situace dovolí, bude v Jičíně od června do září opět připraven bohatý kulturní program v rámci projektu Prodloužené víkendy. Nabízíme v nich nejrůznější komentované prohlídky, koncerty v zámeckém parku nebo třeba pohádky na dvorku. (MIC Jičín)

Odhalte krásy Mariánské zahrady, pěšky i na kole

Turistická oblast Mariánská zahrada, rozkládající se na jih od Jičína, je nesmírně zajímavou, přesto však turisticky méně vytiženou částí Českého ráje. Základním bohatstvím oblasti je barokní krajinná kompozice z přelomu 17. a 18. století, kdy na tomto území působil hrabě František Josef Schlik. V lesích nedaleko pozůstatků hradu Veliš jsou ukryty čtyři kaple – Loreta, kaple sv. Anny, kaple Nejsvětější Trojice a kaple Anděla Strážce, k nimž vedou dnes již téměř zaniklé aleje a lesní průseky, takže i jejich objevování může být nečekaným dobrodružstvím. A když už budete v těchto končinách, zauvažujte nad návštěvou dalších zajímavých míst, jako jsou například zámky Dětenice či Staré Hradky nebo nádherné parky v areálech zámků v Kopidlně a Milíčevsi.

Máte rádi putování podle indicií, luštění tajemek a jízdu na kole? Pokud ano, tak pro vás máme ještě jeden zajímavý tip. Trasa Mariánského (cyklo) questu

měří téměř 30 kilometrů a je poměrně fyzicky i orientačně náročná. Klidným tempem strávíte s hledačkou na kole téměř celý den. Vezměte si s sebou tužku, papír a hodiť se vám může i dalekohled. Začátek trasy je u sousoší Panny Marie na Hilmarově náměstí v Kopidlně. Instrukce včetně mapy naleznete na webu www.jicin.cz a v Městském informačním centru Jičín. (MIC Jičín)

Loreta

VÝROČÍ PRUSKO-RAKOUSKÉ VÁLKY

Letos si připomínáme 155. výročí prusko-rakouské války, která nejenže byla největším vojenským střetnutím v našem regionu, ale také významně ovlivnila politický vývoj v celé Evropě. V nejslavnější bitvě u Hradce Králové, která proběhla 3. července 1866, se utkalo téměř půl miliónu vojáků. Oblast Jičínska se o několik dnů dříve, 29. června, stala dějištěm druhého největšího střetu této války. Jičín bránila spojená rakouská a saská armáda proti pruským jednotkám útočícím ze dvou směrů, a to od Sobotky a od Turnova. U příležitosti výročí bitvy bude na Jičínsku probíhat řada kulturních a vzpomínkových akcí.

* V Muzeu přírody Český ráj v Prachově můžete navštívit výstavu nazvanou Vzpomínkové akce k roku 1866 ve fotografii, která je doplněna součástmi tehdejší výstroje a výbroje nebo jejich replikami. Pro veřejnost bude přístupná, jakmile to epidemiologická situace dovolí.

* Každé pondělí v červenci a srpnu (s výjimkou 16. 8.) se budete moci vydat na Podvečerní vycházku po stopách bojů v Jičíně. V 18 hodin vás bude na Valdštejnově náměstí v Jičíně očekávat průvodce v historické uniformě.

* Na neděli 15. 8. je naplánována vycházka za historií Prachovských skal, které v roce 1866 tvořily střed obranné linie rakouské armády.

* V pátek 20. 8. vyjdou vojáci v historických uniformách z Lomnice nad Popelkou přes Libuň na Prachov. Vojáci se budou přesouvat v bojových formacích a budou zařazeni i bitevní ukázkou. U pomníků z války 1866 na trase pochodu vzdají čest padlým vojákům.

Program vzpomínkových akcí bude vrcholit v sobotu 18. 9. 2021, na kdy je připravena ta největší. Dopoledne vojáci v historických uniformách vyrazí ze středu obranné linie v Prachovských skalách do Jičína. Cestou budou provádět drobné bitevní ukázky a budou uskutečněny také pietní akty u pomníků. Po příchodu vojsk do Jičína bude probíhat bohatý kulturní program, který vyvrcholí noční bitevní ukázkou na Valdštejnově náměstí.

Jičínské infocentrum čeká na návštěvníky v nových prostorech

Po sedmi letech se podařilo dokončit komplikovanou rekonstrukci prostor v podloubí Valdštejnského zámku a infocentrum tak mohlo opustit provizorní prostory na arkádovém nádvoří a už zase sídlí přímo na náměstí, blíže svým návštěvníkům.

Nové moderní prostory dlouhodobě nejnavštěvovanějšího infocentra v Českém ráji nabízejí podstatně větší návštěvnícký komfort. Široká nabídka suvenýrů i propagačních materiálů je rozdělena tematicky, což ulehčí turistům orientaci. Velkým krokem kupředu je i využití moderních technologií. „Máme tu například velkou dotykovou obrazovku, takže už nemusíme spoléhat na papírové mapy, když budeme lidem ukazovat cestu,“ nastiňuje jednu z novinek vedoucí infocentra Radka Tobolková.

A novinek tu na turisty i na místní čeká mnohem více. Nové počítače pro

veřejnost, dataprojektor s ozvučením pro promítání dokumentů o Jičíně, malý dětský koutek nebo třeba velká plocha pro pozvánky na místní kulturní akce. Přímou z prostor infocentra je možné projít do interaktivní galerie Rumcajsův svět Radka Pilaře, která je určena zejména nejmenším návštěvníkům pohádkového města. Teď už zbývá jen doufat, že si cestu do nových prostor najde minimálně tolik návštěvníků jako v minulosti. (MIC Jičín)

DĚTSKOU HERNÍ MLÝN S KAVÁRNOU NAJDETE V AUTOCAMPU V SEDMIHORKÁCH

Dobrodružství při objevování originálního 12,5 metru vysokého labyrintu můžete zažít v nově otevřené dětské herně Mlýn, kterou najdete v oblíbeném Autocampu v Sedmihorkách. Hernu se stylově laděnou kavárnou najdete ve-
dle pláže rybníka Bažantník, na který je z kavárny krásný výhled.

Zatímco při pohledu na mlýnskou budovu budete mít pocit, že jste se ocitli o sto let zpátky v čase, uvnitř vás mile překvapí moderní interiér. Na jeho podobě se podílel Ondřej Mašek, držitel ceny Český lev 2015 za nejlepší scénografii, kterou vytvořil pro pohádku Sedmero krkavců.

Herna je otevřena celoročně a je vhodná nejen pro děti, ale i pro dospělé. Trampolíny, skluzavky, tobogány a další herní prvky se proplétají od podlahy až po střešinu dvoupatrové budovy, a právě v tom je herna ojedinelá. Pro ty nejmenší je v kavárně připraven batolecí koutek včetně přebalovacího pultu. Zatímco děti se „pomelou v Mlýnici“, rodiče si budou moci vychutnat výbornou kávu z místní pražírny a okusit dorty pečené z čerstvých surovin. V nabídce jsou také regionální produkty z Českého ráje a domácí limonády bez přidané chemie.

Herna Mlýn v Českém ráji leží při hlavních turistických stezkách, a je tedy ideální zastávkou nejen při celodenních výletech. Vlakem či autobusem můžete přijet do Sedmihorek jak ze směru od Jičína, tak od Turnova. Přílehlý areál kempu uprostřed krásné přírody je známý širokou nabídkou služeb pro hosty, a proto je zvláště vhodný pro rodiny s dětmi, za což nejen v roce 2020 získal ocenění jako Nejlepší kemp.

Více informací a fotogalerii najdete na
www.hernamlyn.cz

Letní sezona na Valdštejně

Hrad Valdštejn

Na letní sezonu jsme pro vás na hradě Valdštejn připravili pestrý kulturní program, ze kterého si vybere určitě každý. Můžete se těšit na oblíbené dětské prohlídky (vždy od pondělí do čtvrtka) i celodenní akce Rytíři na Valdštejně (3.–4. 7. 2021) nebo Dětské hry a klání (3. 8. 2021), na nichž je možné vyzkoušet si dobové disciplíny. Novinkou je jiné pojetí Středověkého víkendu (24.–25. 7. 2021), kdy samozřejmě nebude nouze o udatné rytíře, souboje a další středověké aktivity.

Noční prohlídky letos představí nové téma, související s rodem Smiřických, který hrad Valdštejn vlastnil téměř osmdesát let. A právě na tento, ve své době nejbohatší český šlechtický rod

bude zaměřena i tematická výstava s názvem Rod Smiřických a hruboskalské panství. Letos tomu je totiž přesně 400 let, kdy Smiřičtí ztratili svůj majetek, který posléze připadl jejich příbuznému Albrechtu z Valdštejna.

Na druhém nádvoří si budete moci prohlédnout informační panely, kde se se dočtete zajímavosti o původu rodu, o jeho významných členech či o smrti toho posledního z nich, která měla velké politické následky.

V bývalé konírně můžete navštívit expozici výtvarníka Aleše Drašnara Erbovní bestie na Valdštejně.

Těšíme se na vaši návštěvu. Více informací najdete na www.hrad-valdstejn.cz.

Tajemný kryptex na Valdštejně

Hrad Valdštejn přichystal jednu velkou novinku. Je jí dobrodružná hra odhánějící se ve středověkých a romantických kulisách hradu. Hra nese název Kryptex a skrývá v sobě mnoho zajímavých otázek, tajných šifer, záhadných skrýší a dobrodružného pátrání.

Albrecht z Valdštejna je dodnes výjimečnou postavou naší historie, opředenou mnoha mýty. Jedním z nich může být i údajný vévodův poklad schovaný v prostorách hradu Vald-

štejna. Vydejte se na dobrodružnou cestu za pokladem, vyřešte nelehké úkoly, vylustujte tajemné šifry a přitom pobavte sebe i své blízké. Zahrávejte si dobrodružnou hru Kryptex! Vyzkoušíte si svůj postřeh, důvtip a logické myšlení. Pojďte se dozvědět něco nového a zažít nevšední dobrodružství!

Hra je pro vás připravena od července letošního roku. Určena je pro rodiny s dětmi starších 6 let a skupiny maximálně 5 osob. Předchozí rezervace je nutná! Více na www.hrad-valdstejn.cz.

Známe tajemství vaření piva i to, kde si dát dobrý oběd

Sezona v Pivovaru Rohozec na Turnovsku začíná tradičně úderem dubna. V tento čas máme ve zvyku zahájit exkurze útroby pivovaru, který zde stojí již od roku 1853. Na jaře v roce 2020 jsme také otevřeli zrekonstruovanou Rohozecskou restauraci s poctivou českou kuchyní a tankovým pivem.

Na prohlídku do nitra rohozeckého pivovaru se můžete vydat až do konce října, a to každý čtvrtek a sobotu. Zkušený průvodce, či dokonce samotný sládek se vás srdečně ujme

na nádvoří a nejdříve vás zasvědí do historie fungování pivovaru. Nebojte se, nečeká vás náročný hodinový výklad, ale pokud by vás historický kontext zajímal více do detailů, v Pivovarské prodejně si můžete zakoupit knihu nesoucí název 170 let Pivovaru na Malém Rohozci.

Během exkurze se dostanete téměř do všech částí pivovaru, prohlédnete si varnu, spílku i sklepení. Finální třešničkou exkurze je vždy ochutnávka piva přímo ze zdroje, a to z tanku. Mějte na paměti, že pivo, a hlavně

Novinky z turnovského infocentra

V roce 2020 jsme slavili 25. výročí založení informačního centra v Turnově a dárkem pro nás bylo schválení dotace Ministerstva pro místní rozvoj ČR na jeho modernizaci a rozšíření o návštěvnícké centrum se zajímavými expozičními prvky. Bohužel i na této přestavbě se projevila současná koronavirová doba. Nové prostory měly být připraveny už na letošní prázdninové měsíce, ale stavební práce i práce na expozicích nabraly zpoždění, a proto letos naleznete informační centrum ještě v náhradních prostorách ve Skálově ulici čp. 84, jen kousek od náměstí Českého ráje, přímo naproti vchodu do Muzea Českého ráje.

I v letošním roce jsme se zapojili do letní soutěže České televize Děčko, tentokrát s názvem Zastav nečas. Cílem hry je představit dětem a jejich rodičům nejruznější zajímavá místa a nabídnout jim možnost prázdninového cestování po České republice.

Pro své návštěvníky jsme připravili množství novinek, zajímavých propagačních předmětů a také nové mapky s tipy na výlety pěšky i na kole po blízkém i vzdálenějším okolí. Přijďte se sami přesvědčit, těšíme se na vás!

Více informací na

www.infocentrum-turnov.cz,

www.facebook.com/infoturnov,

www.instagram.com/infocentrumturnov.

Vizualizace nového informačního centra

samotné kvasnice mají rády chlad. Doporučujeme proto se teple obléknout, protože teploty ve sklepení klesají k 5 stupňům a prohlídky trvají až 1,5 hodiny.

Jaké je ideální zakončení vaší návštěvy na Rohozci? Jednoznačně v Rohozecské restauraci, která jako jediná v České republice nabízí pivo Rohozec přímo z tanku. Pochutnáte si na tradiční české kuchyni, lahodných domácích dezertech a samozřejmě pivu, které se zde točí celkem z dvanácti píp. Základem jídelníčku jsou kvalitní suroviny od lokálních dodavatelů a farmářů.

Vzhledem k lokalitě v blízkosti Greenway Jizera můžete do restaurace pohodlně zamířit na kole, a pak vás jistě potěší letní točený hit Nealko Pomelo. V době protipandemických nařízení funguje restaurace formou výdejního okénka.

Exkurze budou zahájeny, jakmile to umožní vládní nařízení. Všichni věříme, že se situace bude vyvíjet tím správným směrem a již brzy budete moci nakouknout pod poklici varny a oběd na terase restaurace spláchnout řádně vychlazeným tankovým pivem.

Inka Teschinská,
PIVOVAR ROHOZEC, a.s.

ROHOZEC
PIVO ČESKÉHO RÁJE

**ZÁŽITKOVÉ EXKURZE
V PIVOVARU ROHOZEC**

Termíny objednávejte na:
exkurze@pivorohozec.cz nebo tel.: 739 589 573

[f /pivorohozec](https://www.facebook.com/pivorohozec) [i /pivorohozec](https://www.instagram.com/pivorohozec) www.pivorohozec.cz

NAUČNÁ STEZKA A VIA FERRATA V SEMILECH

Jedním z nových lákadel pro ty z vás, kteří vyrazí na Semilsko, je nová naučná stezka, která představuje chráněné území „NATURA“. Celkem pět naučných cedulí vyrostlo letos na jaře podél cyklostezky lemující tok řeky Jizery v Semilech-Rekách. Tři z nich jsou interaktivní a děti si u nich mohou zahrát pexeso s motivy stromů, dozví se, co se děje v řece, nebo si po stažení QR kódu u obrázků s ptáky poslechnou jejich hlas. Další zastavení jsou věnována místní fauně a flóře. Stezka si klade za cíl naučně zábavnou formou přilákat veřejnost k zájmu o přírodu a o její ochranu. Navazuje na nově vybudovanou Bitouchovskou lávku, která byla dokončena v závěru minulého roku, a je zároveň součástí projektu s názvem Z údolí Jizery do údolí Bobru II.

Pro mladší návštěvníky našeho turistického informačního centra jsme si připravili zábavný kvíz s názvem Objevování semilských zákoutí, který navazuje na pexeso s motivy semilských staveb a míst, která jsou ve městě tak trochu ukrytá. Malí detektivové po vylouštění tajenky získají u nás v „íčku“ malou odměnu. Pro dobrodruhy připravujeme na letošní sezonu i několik novinek, které se týkají Via ferraty nedaleko Riegrovy stezky. Vzhledem k aktuální situaci však není možné v tuto chvíli slíbit, v jakém rozsahu se naše plány podaří uskutečnit. Sledujte proto náš Facebook, nebo se u nás zastavte. Rádi vám všechny informace sdělíme a poradíme, jak nejlépe poznat krásné okolí a místa, která stojí zato navštívit – od turistických okruhů vedoucích nádhernou přírodou, přes rozhledny až po stezky pro pěší i cyklisty. Jsme tu pro vás – zaměstnanci TIC Semily.

Půjčovna elektrokol

SPORTOVNÍ CENTRUM SEMILY

SPORTOVNÍ CENTRUM SEMILY
3. května 327, 513 01 Semily

+420 481 622 996
+420 736 752 563

recepce@sportovni-centrum.cz
www.sportovni-centrum.cz

Podspálov – soutok Jizery a Kamenice, křižovatka turistických cest

Podspálov je jednou z nejvýznamnějších turistických křižovatek v Českém ráji, a vlastně v celém Libereckém kraji. Leží přímo na soutoku dvou vodáckých atraktivních řek, Jizery a Kamenice. Stýkají se tu značené turistické cesty, a to populární Riegrova stezka, vedoucí kaňonem Jizery a spojující Semily se Železnobrodskem, a Palackého stezka podél Kamenice směrem k Tanvaldu.

Silnice od Železného Brodu je využívána cyklisty, inline bruslaři a koloběžkáři a v budoucnosti zde povede prodloužená cyklostezka Greenway Jizera. Do Podspálava se dostanete i vlakem, přímo před hotelem je železniční zastávka na trati Železný Brod – Tanvald.

Zajímavou technickou památkou v Podspálově je vodní elektrárna, na jejímž vybavení se podílela firma věhlasného Františka Křižíka. Leží v sousedství místního hotelu a je napájena vodním tunelem vedoucím od jezů podél Riegrovy stezky. Památkově chráněný je i přilehlý most přes Kamenici, jehož rekonstrukce a uvedení do původního stavu proběhne v nejbližších letech.

Společnost Sundisk z Jablonce nad Nisou, člen Sdružení Český ráj, vybudovala a provozuje velkou část své sítě Sundisk Family na území Českého ráje (provozovny s půjčovnami lodí a koloběžek, ubytováním, stravováním a dalšími aktivitami). V loňském

roce, navzdory koronavirové pandemii a omezeným aktivitám, Sundisk zakoupil chátrající hotel a přilehlou chatu v Podspálově a navázal tak na vlastní, již provedenou rekonstrukci chatky z roku 1937, která kdysi sloužila jako kancelář stavbyvedoucího mostu. Společnost její rekonstrukci zahájila své plány na přeměnu místa v turistický areál. Ve spolupráci s městem Semily a ČEZ se připravuje také vybudování

vání parkoviště a v plánu je i zhotovení lepšího přístupu k řece pro vodáky.

V současné době probíhá rekonstrukce budovy někdejšího hotelu. Do letní sezony bude dokončena ubytovací část, půjčovna a informační centrum a bude provizorně zpřístupněna restaurace. Na podzim pak bude dokončena i ona, a to včetně přístavby a nové kryté terasy.

Kromě čtyř apartmánů a sedmi pokojů bude v objektu také informační centrum, půjčovna lodí a koloběžek a bufet. Protože se půjčovny lodí a koloběžek nacházejí ve všech centrech Sundisk Family podél Jizery, nabízejí skvělou možnost reagovat na aktuální stav hladiny vody v řece. V době, kdy nedostatek vody neumožní plavbu pod železnobrodským jezem, si můžete naplánovat výlet podél Jizery s využitím obou dopravních prostředků (např. přijedete na lodi z Podspálava a zpět se vrátíte na koloběžce, nebo na koloběžce ze Železného Brodu a zpět na lodi).

Vodní elektrárna Spálov

Méně známé kouty Železnobrodsko

Kaple sv. Jana Nepomuckého

PODĚL ŽERNOVNÍKU

Tento výlet po okolí Železného Brodu vede po méně známé cestě podél potoka Žernovník. Z náměstí se vydáte po žluté turistické trase přes památkovou rezervaci Trávníky až k vyhlídce Šibeňák, kde se nabízí ideální místo na fotku do alba. Dále pokračujte lesem až k Černínské skále s krásným výhledem do krajiny. Po dvou kilometrech se dostanete k Haratině, kde musíte překonat zhruba 300 metrů po hlavní silnici. Pak se žlutá stezka zase vrací do lesa a vy spolu s ní po protějším kopci zpět k městu. Trasa vede po vrstevnici a většinou lesem, povede vás kolem Těpeř a pak lesní cestou dolů k Železnému Brodu. Až těsně nad městem se musíte spokojit se silnicí, která vás dovede po žluté přes Vrší zpět až na železnobrodské náměstí.

Není to trasa nacpaná vyhlídkami, vodopády nebo památkami, ale je to krásná procházka přírodou, kde vás nepřejede auto a určitě tu nepotkáte davy turistů. Je ideální na venčení psíka, dětí nebo jiné domácí drobotiny. Délka trasy je cca 9 km.

ŽELEZNÝ BROD – STŘEVELNÁ – BOHUŇOVSKO

S batohem a svačinou se můžete vypravit ze Železného Brodu do Bohuňovska a vyšlapat si cestu přes hory a doly. Vyrazíte z Malého náměstí po zelené trase vzhůru k Hrubé Horce, kde si můžete vychutnat krásnou vyhlídku na město z Horecké straně. Zhruba 30 metrů za studánkou, kterou minete, odbočíte vpravo po modré, která vás dovede až do cíle. Ve Střevelné se zastavte u památné lípy, která je zařazena mezi chráněné stromy. Pokračujte stále po modré nejprve k lesu, později se cesta stáčí vpravo podél potoka Střevelná, který se následně vlévá do Jílovského potoka. Jděte mírně z kopce podél vody lesní cestou až k řece Kamenici. Necelých 100 metrů před Kamenickou lávkou pro pěší je odbočka vlevo nahoru do lesa. Když vystoupáte 300 metrů

lesem, budete si moct prohlédnout vzácné borovice douglasky tisolisté. V Evropě se pěstují od roku 1827, kdy její semena do Skotska přivezl David Douglas. Po návratu zpět na cestu vás čeká ještě přibližně půl kilometru k cíli. U jezů Jesenný se v letních měsících můžete zchladit, počítejte s tím, že voda je hodně studená. Děti si zde mohou vylovit spoustu krásných kámenků a vyhlazených sklíček. Můžete zde navštívit sklářskou huť sklopetriris.cz, kde se vyrábí stolní sklo, najdete zde galerii výrobků a také malou vodní elektrárnu. Je lepší se předem telefonicky domluvit.

Po tomto krásném výletě v délce 8 km se můžete svést vlakem ze stanice Jesenný zpět do Železného Brodu.

ŽELEZNÝ BROD – POPLUŽÍ

Výlet vás zavede na jižní stranu Železného Brodu. Za železničním viaduktem se vypravíte vpravo po zelené stezce, po půl kilometru přeběhnete kousek po silnici a vrátíte se opět na lesní cestu. Příjemná trasa lesem kolem zastrčených domů vám jistě zvedne náladu. V Popluží si pohledáte odbočení vlevo křižovatce přímo proti domu čp. 819. A pak už trasa vede téměř rovně až ke kostelíku sv. Jana Nepomuckého Na Poušti, který nechal postavit hrabě Karel Josef Des Fours v roce 1769 na místě s nejkrásnějším výhledem na Železný Brod. Kostelík má vynikající akustiku, a proto jsou zde pořádány koncerty vážné hudby, jejichž cílem je získání finančních prostředků na opravy kostela. Od roku 1997 se zde pořádají i tradiční poutě. Od kostelíka sejdeme po zelené značce zase dolů do Brodu.

KITTELOVSKO – MÍSTO, KTERÉ STOJÍ ZA TO NAVŠTÍVIT

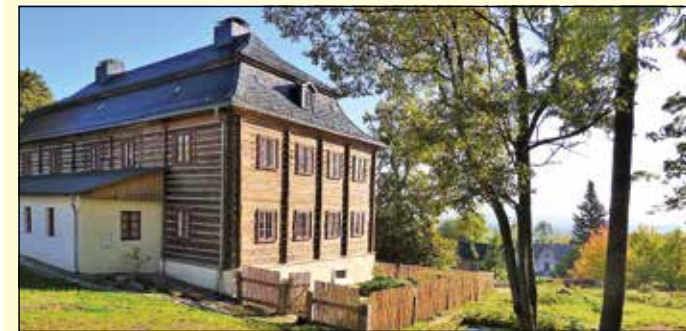
Kittelovsko najdete pod černostudničním hřebenem na pomezí Jizerských hor a Českého ráje. Ves s poutním kostelem sv. Josefa se Svatými schody, několika významnými roubenými a poloroubenými domy, morovým sloupem, řadou prameništ, včetně studánky sv. Josefa či pramenem Žernovníka, a několika dalšími památkami se dříve jmenovala Schumburg, dnes se pyšní jménem Krásná. Obec je spojena s působením legendárního doktora Jana Josefa Antonína Eleazara Kittela (severočeský Faust), který zde působil v 18. století a zasloužil se o výstavbu nejznámějších domů a památek – odtud Kittelovsko.

V Kittelově domě, který doslova vstal z mrtvých a během šestnáctileté rekonstrukce se dočkal kompletní obnovy (2004–2019), se dnes nachází Kittelovo muzeum, na jehož návštěvu vás zveme. Ve třech patrech domu se můžete seznámit se zajímavou historií a prehistorií zdejšího kraje, je zde archeologická, geologická a mineralogická expozice, připomínající i dávnou, ale velmi významnou produkci kamenných sekerek nebo těžbu a výrobu pokrývačské břidlice. Pozornost je věnována také lidové architektuře a umění. Vrcholem muzea je část věnovaná osobě Jana Josefa Antonína Eleazara Kittela a tradičnímu regionálnímu lidovému léčitelství. Výjimečným exponátem je i samotný dům. Zajímavou formu mají sklepení i původní zrestaurované černé kuchyně. Pokud nechcete chodit po muzeu sami, připravili jsme pro vás speciální prohlídky Zazij Kittelův dům, během kterých si můžete prohlédnout dům i celé Kittelovsko s průvodcem ze starých časů. Krom vlastních smyslů si budete moci procvičit i fantazii, protože mnohé z toho, co se o Kittelovi povídá, není pouhou sepsanou historií, ale bylo posbíráno z místních i vzdálených pověstí. A na své si přijdou i ti, které zajímá, jak se dům stavěl a zachraňoval.

V okolí Kittelova domu můžete projít stezku pro bosé nohy a navštívit bylinovou zahrádku nebo jen tak v klidu rozjímat na louce u rybníčka.

Symbolem muzea je havran, který je zmiňován v mnoha kittelovských pověstech a jehož význam spočívá nejen v konečnosti fyzického života, ale také v harmonii a rovnováze přírody.

www.kittelovomuzeum.cz

Kittelův dům

Křišťálové údolí

Příběh Křišťálového údolí se začal psát před stovkami let. Je plný nadějí a plánů, které ve středověku přivedly na sever Čech sklářské rodiny a rody. Dnes jsou desítky skláren, šperkařských ateliérů a muzeí otevřeny návštěvníkům. Na léto 2021 jsme připravili jednu společnou vstupenku, se kterou můžete procestovat Křišťá-

lové údolí napříč celým Libereckým krajem. V Turnově či v Lomnici nad Popelkou poznáte tradici kamenářství a šperkařství, Železnobrodsko a Jablonecko vás zase láká za sklářskými zážitky. Vyberte si variantu vstupenky pro jednotlivce, nebo pro rodiny. Více na ticket.crystalvalley.cz. Zavítejte do Křišťálového údolí!

PŘIPRAVOVANÉ AKCE V KŘIŠŤÁLOVÉM ÚDOLÍ V LÉTĚ 2021

- 12.–15. 8. **Křehká krása**, Jablonec nad Nisou, krehkakraza.cz
- 4. 9. **Sklářská slavnost Kristiánov**, www.msb-jablonec.cz
- 18.–19. 9. **Skleněné městečko**, Železný Brod, www.sklenenemestecko.cz
- 30. 9. – 3. 10. **IGS mezinárodní sklářské sympozium Nový Bor**, www.igsymposium.cz
- 2.–3. 10. **Víkend Křišťálového údolí**, celý Liberecký kraj, www.kristalove-udoli.cz

1 DOVOLENÁ VSTUPENKA ÚDOLÍ

CRYSTAL
VALLEY
TICKET

L É T O 2 0 2 1

TICKET.CRYSTALVALLEY.CZ

JÍZDNÍ ŘÁDY TURISTICKÝCH AUTOBUSŮ

Český ráj 2021
www.cesky-raj.info

17

510: Jičín – Holín – Prachovské skály – Pařezská Lhota – Mladějov – Sobotka – Podkost												
8:35	10:35	13:35	15:35	Jičín, žel. st.	10:15	12:15	15:15	17:15				
8:38	10:38	13:38	15:38	Jičín, žel. st.	10:13	12:13	15:13	17:13				
8:40	10:40	13:40	15:40	Jičín, aut. st.	10:13	12:13	15:13	17:13				
8:42	10:42	13:42	15:42	Jičín, Komenského nám.	10:10	12:10	15:10	17:10				
8:44	10:44	13:44	15:44	Jičín, Koněvova	10:09	12:09	15:09	17:09				
8:47	10:47	13:47	15:47	Holín, Fabio	10:07	12:07	15:07	17:07				
8:48	10:48	13:48	15:48	Holín, Obů	10:06	12:06	15:06	17:06				
8:50	10:50	13:50	15:50	Holín, Prachov, Vyhňalov	10:04	12:04	15:04	17:04				
8:52	10:52	13:52	15:52	Holín, Prachov, obec	10:03	12:03	15:03	17:03				
8:53	10:53	13:53	15:53	Holín, Prachov, Český ráj	10:01	12:01	15:01	17:01				
8:54	10:54	13:54	15:54	Holín, Prachov, Skalní město	9:59	11:59	14:59	16:59				
8:56	10:56	13:56	15:56	Holín, Pařezská Lhota, penzion	9:58	11:58	14:58	16:58				
8:58	10:58	13:58	15:58	Holín, Pařezská Lhota, odb. Pařez	9:56	11:56	14:56	16:56				
9:02	11:02	14:02	16:02	Mladějov, Střeleč	9:52	11:52	14:52	16:52				
9:04	11:04	14:04	16:04	Mladějov, Střeleč, odb.	<	<	<	<				
9:07	11:07	14:07	16:07	Mladějov, knihovna	9:49	11:49	14:49	16:49				
9:08	11:08	14:08	16:08	Mladějov, odb. Bacov	9:47	11:47	14:47	16:47				
9:11	11:11	14:11	16:11	Sobotka, Stěblovice	9:44	11:44	14:44	16:44				
9:14	11:14	14:14	16:14	Sobotka, Čálovce	9:42	11:42	14:42	16:42				
9:16	11:16	14:16	16:16	Sobotka, nám.	9:40	11:40	14:40	16:40				
9:18	11:18	14:18	16:18	Sobotka, koupaliště	9:36	11:36	14:36	16:36				
9:20	11:20	14:20	16:20	Libošovice, Vesec u Sobotky, rozc.	9:34	11:34	14:34	16:34				
9:22	11:22	14:22	16:22	Libošovice, Podkost, Semtín dvůr	9:32	11:32	14:32	16:32				
9:25	11:25	14:25	16:25	Libošovice, Podkost, hrad Kost	9:30	11:30	14:30	16:30				

Spoje jezdí v roce 2021 v sobotu, v neděli a ve svátek od 1.5. do 28.9. od 1.7. do 31.8. denně.
Garantovaná přeprava 6 kol. Přestup na vlak – zastávka: Jičín, žel. st.

260626: Mladá Boleslav – Mnichovo Hradiště – Kněžmost – Sobotka						
8:20	---	---	Mladá Boleslav, aut. st., nást. 14	---	---	17:30
8:25	---	---	Kosmonosy, Transcentrum	---	---	17:25
8:27	---	---	Kosmonosy, nám.	---	---	17:23
8:29	---	---	Kosmonosy, nemocnice	---	---	17:21
8:35	---	---	Mnichovo Hradiště, Veselá	---	---	17:15
8:40	10:10	15:40	Mnichovo Hradiště, nám.	10:10	15:40	17:10
8:43	10:13	15:43	Mnichovo Hradiště, Hoškovice, u trati	10:06	15:36	17:06
8:45	10:15	15:45	Mnichovo Hradiště, Dneboh	10:04	15:34	17:04
8:49	10:19	15:49	Boseň, Zásadka	10:01	15:31	17:01
8:52	10:22	15:52	Boseň	9:58	15:28	16:58
8:55	10:25	15:55	Kněžmost, nám.	9:55	15:25	16:55
8:57	---	15:57	Kněžmost, Na Dolích	9:53	---	16:53
8:59	---	15:59	Branžež, na křižovatce	9:51	---	16:51
9:01	---	16:01	Branžež, u prodejny	9:49	---	16:49
9:03	---	16:03	Branžež, Zakopaná	9:47	---	16:47
9:06	---	16:06	Kněžmost, Srbsko	9:44	---	16:44
9:10	---	16:10	Libošovice, Podkost, křiž. Pomníky	9:40	---	16:40
9:13	---	16:13	Libošovice, Podkost, hrad Kost	9:37	---	16:37
9:16	---	16:16	Libošovice, Podkost, Semtín dvůr	9:35	---	16:35
9:18	---	16:18	Libošovice, Vesec u Sobotky, křiž.	9:33	---	16:33
9:20	---	16:20	Sobotka, koupaliště	9:31	---	16:31
9:22	---	16:22	Sobotka, nám.	9:28	---	16:28

Spoje jezdí v roce 2021 v sobotu, v neděli a ve svátek od 5.6. do 28.9. Garantovaná přeprava 6 kol.

Vážení návštěvníci Českého ráje,
**v sobotu 1. 5. 2021 byla zahájena
již 22. sezona provozu turistických autobusů.**

V letošním roce se turistické autobusy rozjely
na osmi linkách. Uvedený jízdní řád obsahuje
pouze výběr spojů, které přepravují jízdní kola.

Další podrobnější informace získáte
na **www.craj.cz**, **www.cesky-raj.info**,
www.iidol.cz, **www.dopravahk.cz**
a **www.knezmst.cz**.

Kontakt na **Centrální dispečink IDOL**
pro území Libereckého kraje je
+420 704 702 000.

Kontakt na **Call centrum IREDO**
pro území Královéhradeckého kraje je
+420 491 580 333.

ZNOVU TO SPOLU ROZJEDEME

Užijte si léto s cyklovýlety naplno.
Cyklobusy Vás svezou do turisticky
atraktivních míst v našem kraji.

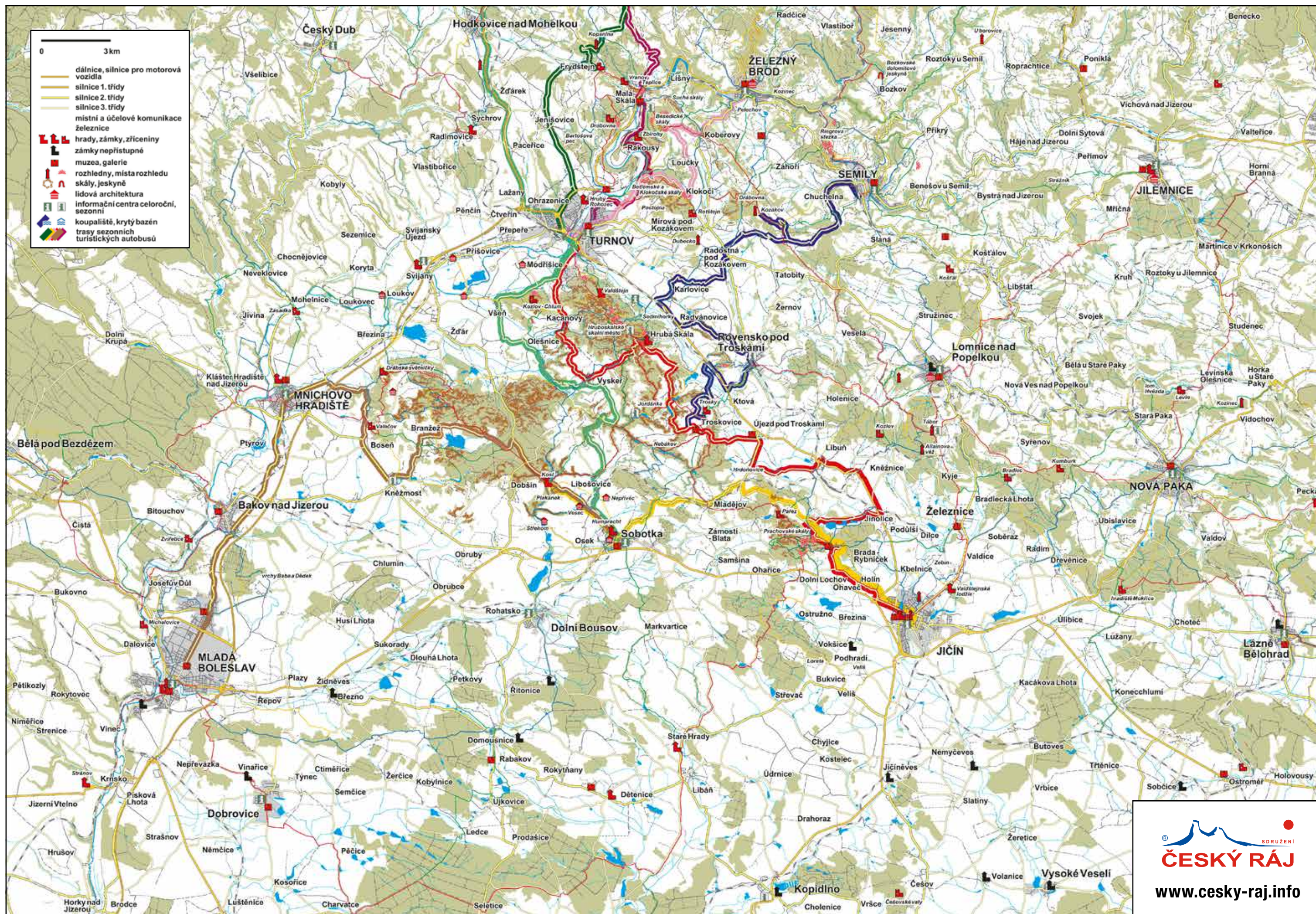
VEREJNÁ DOPRAVA
KRAJŮVÉHO
KRAJE

www.dopravahk.cz
Veřejná doprava Královéhradeckého kraje

342: Turnov – Malá Skála, Vranové – Jablonec n. N.						
7:32	14:30	Turnov, Terminál u žel. st.	9:23	13:23		
<	<	Turnov, aut. nádr.	<	<		
7:35	14:35	Turnov, u masny	9:18	13:18		
7:37	14:37	Turnov, Husova	9:16	13:16		
7:38	14:38	Turnov, u Karla IV.	9:14	13:14		
7:39	14:39	Turnov, Šetřilovsko noclehárna	9:12	13:12		
7:41	14:41	Mírová p. Koz., Bělá, Myšina	9:11	13:11		
7:42	14:42	Mírová p. Koz., Záholice, odb.	9:10	13:10		
7:43	14:43	Mírová p. Koz., Rohliny, Vrbový Důl	9:09	13:09		
7:45	14:45	Mírová p. Koz., Rohliny, Betlémský mlýn	9:07	13:07		
7:46	14:46	Rakousy, Hutmut	9:05	13:05		
7:47	14:47	Rakousy, rozc.	9:03	13:03		
7:49	14:49	Rakousy, Nad tunelem	9:02	13:02		
7:50	14:50	Koberovy, Zbirohy, odb. ke hradu	9:00	13:00		
7:53	14:53	Malá Skála, Vranové, u sokolovny	8:58	12:58		
7:54	14:54	Malá Skála, Vranové, u mlýna	8:56	12:56		
7:55	14:55	Malá Skála, na Labi	8:54	12:54		
7:56	14:56	Malá Skála, hotel Jizera	8:52	12:52		
8:00	15:00	Malá Skála, Zahájčí	8:51	12:51		
8:02	15:02	Malá Skála, Sněhov, bytovky	8:50	12:50		
8:03	15:03	Malá Skála, Sněhov, Sokolská chata	8:49	12:49		
8:05	15:05	Malá Skála, Mukařov, Protivná	8:48	12:48		
8:07	15:07	Malá Skála, Mukařov, Filka	8:46	12:46		
8:08	15:08	Dalešice	8:44	12:44		
8:08	15:08	Dalešice, na kopci	8:42	12:42		
8:10	15:10	Maršovice, odb.	8:40	12:40		
8:11	15:11	Jablonec n. Nisou, Kokonín, pošta	8:38	12:38		
8:12	15:12	Jablonec n. Nisou, Vrkoslavice	8:36	12:36		
8:14	15:14	Jablonec n. Nisou, Revoluční	8:35	12:35		
8:16	15:16	Jablonec n. Nisou, u gymnázia	8:33	12:33		
8:20	15:20	Jablonec n. Nisou, aut. nádr.	8:30	12:30		

Spoje jezdí v roce 2021 v sobotu, v neděli a ve svátek od 1.5. do 28.9.
Garantovaná přeprava 6 kol. Přestup na vlak – zastávky:
Turnov, Terminál u žel. st.; Malá Skála, Vranové, u sokolovny.

Pokračování na straně 20

Pokračování ze strany 17

591: Semily – Chuchelna, Kozákův – Rovensko p. Tr. – Troskovice					
9:10	14:10	Semily, aut. nádr.	11:40	16:45	
9:12	14:12	Semily, žel. st.	11:36	16:41	
9:14	14:14	Semily, Na Rovinkách	11:34	16:39	
9:16	14:16	Chuchelna, u Palasů	11:32	16:37	
9:17	14:17	Chuchelna, u pomníku	11:31	16:36	
9:18	14:18	Chuchelna, Palučiny	11:29	16:34	
9:19	14:19	Semily, Klínkovice	11:28	16:33	
9:21	14:21	Semily, Na Rovném	11:27	16:32	
9:25	14:25	Chuchelna, Bačov	11:22	16:27	
9:27	14:27	Chuchelna, Komárov	11:20	16:25	
9:30	14:30	Chuchelna, Kozákův chata	11:17	16:22	
9:33	14:33	Chuchelna, Komárov	11:14	16:19	
9:35	14:35	Chuchelna, Bačov	11:12	16:17	
9:37	14:37	Radostná p. Koz., Kozákův, osada	11:10	16:15	
9:40	14:40	Radostná p. Koz., Lestkov, Pustina	11:08	16:13	
9:42	14:42	Radostná p. Koz., Lestkov, odb.	11:06	16:11	
9:44	14:44	Radostná p. Koz., Volavec	11:04	16:09	
9:47	14:47	Karlovice, Svatoňovice	11:01	16:06	
9:49	14:49	Karlovice	10:59	16:04	
9:51	14:51	Karlovice, Sedmihorky	10:57	16:02	
		Karlovice, Radvánovice	10:55	16:00	
9:54	14:54	Karlovice, Radvánovice, U hřiště			
9:57	14:57	Rovensko p. Tr., Štěpánovice	10:52	15:57	
9:58	14:58	Rovensko p. Tr., Blatec	10:51	15:56	
10:00	15:00	Rovensko p. Tr., u školy	10:49	15:54	
10:02	15:02	Rovensko p. Tr., nám.	10:48	15:53	
10:05	15:05	Ktová, Pyram	10:45	15:50	
10:07	15:07	Hrubá Skála, Borek, žel. zast.	10:43	15:48	
10:10	15:10	Hrubá Skála, Rokytnice	10:40	15:45	
10:13	15:13	Troskovice, Tachov, Trosky	10:37	15:42	
10:17	15:17	Troskovice	10:35	15:40	

Spoje jezdí v roce 2021 v sobotu, v neděli a ve svátek od 1.7. do 31.8.
Garantovaná přeprava 6 kol. Přestup na vlak – zastávky:
Semily, žel. st.; Hrubá Skála, Borek, žel. zast.

864: Turnov – Klokočí – Koberovy – Železný Brod					
9:35	12:55	16:20	Turnov, Terminál u žel. st.	10:55	14:20 17:50
9:38	12:58	16:23	Turnov, u masny	10:49	14:14 17:44
9:40	13:00	16:25	Turnov, Havlíčkovo nám.		
			Turnov, 5. května	10:47	14:12 17:42
9:42	13:02	16:27	Turnov, nemocnice	10:46	14:11 17:41
9:43	13:03	16:28	Turnov, Hrušnice	10:45	14:10 17:40
9:44	13:04	16:29	Turnov, Károvsko	10:43	14:08 17:38
9:46	13:06	16:31	Mírová p. Koz., Záholice, odb.	10:41	14:06 17:36
9:47	13:07	16:32	Mírová p. Koz., Rohliny, Vrbový Důl	10:40	14:05 17:35
9:48	13:08	16:33	Mírová p. Koz., Rohliny	10:39	14:04 17:34
9:51	13:11	16:36	Loučky, Podloučky	10:36	14:01 17:31
9:53	13:13	16:38	Klokočí	10:33	13:58 17:28
9:57	13:17	16:42	Loučky	10:30	13:55 17:25
<	<	<	Koberovy, Besedice	10:27	13:52 17:22
10:00	13:20	16:45	Koberovy, Besedice	<	< <
10:01	13:21	16:46	Koberovy, Besedice, odb.	10:26	13:51 17:21
10:03	13:23	16:48	Koberovy, brusírna	10:24	13:49 17:19
10:04	13:24	16:49	Koberovy, Na potoce	10:23	13:48 17:18
10:06	13:26	16:51	Železný Brod, Propastné	10:21	13:46 17:16
10:07	13:27	16:52	Železný Brod, Koberovská	10:20	13:45 17:15
10:10	13:30	16:55	Železný Brod, Terminál u žel. st.	10:17	13:42 17:12
10:13	13:33	16:58	Železný Brod, sokolovna	10:15	13:40 17:10

Spoje jezdí v roce 2021 v sobotu, v neděli a ve svátek od 1.5. do 28.9. Garantovaná přeprava 6 kol.
Přestup na vlak – zastávky: Turnov, Terminál u žel. st.; Železný Brod, Terminál u žel. st.

395: Turnov – Jablonec n. N. (– Bedřichov – Liberec)					
1					
09:50	17:35	Turnov, Terminál u žel.st.	9:15	16:15	
09:57	17:42	Jenišovice	9:07	16:07	
10:02	17:47	Frýdštejn, náves	9:02	16:02	
10:06	17:51	Pulečný, Kopanina, rozhledna	8:58	15:58	
10:14	17:59	Jablonec n. Nisou, Kokonin, pošta	8:50	15:50	
10:20	18:05	Jablonec n. Nisou, aut. nádr.	8:45	15:45	

Spoje jezdí v roce 2021 v sobotu, v neděli a ve svátek od 29.5. do 28.9.
1 Spoj pokračuje do Bedřichova a do Liberce. Garantována přeprava 19 kol.

391: Turnov – Hrubá Skála – Újezd p. Tr. – Libuň – Holín – Jičín											
9:35	11:35	14:45	16:45	Turnov, Terminál u žel. st.				11:14	13:12	16:17	18:15
<	<	<	<	Turnov, aut. nádr.	<	<	<	<	<	<	<
9:38	11:38	14:48	16:48	Turnov, u masny	11:09	13:07	16:12	18:10			
9:40	11:40	14:49	16:49	Turnov, žel. zast.	11:06	13:04	16:09	18:07			
9:41	11:41	14:50	16:50	Turnov, Mašov	11:05	13:03	16:08	18:06			
9:42	11:42	14:51	16:51	Turnov, Kadeřavec	11:04	13:02	16:07	18:05			
9:45	11:45	14:54	16:54	Kacanovy, Hotel Králíček	11:01	12:59	16:04	18:02			
9:47	11:47	14:55	16:55	Kacanovy, Kult. dům	11:00	12:58	16:03	18:01			
9:49	11:49	14:57	16:57	Vyskeř, Mladostov	10:58	12:56	16:01	17:59			
9:55	11:55	15:01	17:01	Vyskeř	10:55	12:53	15:58	17:56			
10:00	12:00	15:03	17:03		10:51	12:51	15:54	17:54			
10:04	12:04	15:07	17:07	Hrubá Skála, Na Stávku	10:47	12:47	15:50	17:50			
10:07	12:07	15:10	17:10	Hrubá Skála, zámek	10:44	12:44	15:47	17:47			
10:09	12:09	15:12	17:12	Hrubá Skála	10:41	12:41	15:44	17:44			
10:11	12:11	15:14	17:14	Hrubá Skála, Prašivec	10:39	12:39	15:42	17:42			
10:14	12:14	15:17	17:17	Hrubá Skála, Vidlák	10:36	12:36	15:39	17:39			
10:19	12:19	15:22	17:22	Troskovice	10:32	12:32	15:35	17:35			
10:21	12:21	15:24	17:24	Troskovice, Svitačka	10:29	12:29	15:32	17:32			
10:25	12:25	15:28	17:28	Újezd p. Tr., Obů	10:25	12:25	15:28	17:28			
10:27	12:27	15:30	17:30	Újezd p. Tr., Hrdoňovice	10:20	12:20	15:23	17:23			
10:30	12:30	15:33	17:33	Libuň, Libunec	10:18	12:18	15:21	17:21			
10:35	12:35	15:38	17:38	Libuň, náves	10:16	12:16	15:19	17:19			
10:37	12:37	15:40	17:40	Kněžnice	10:14	12:14	15:17	17:17			
10:39	12:39	15:42	17:42	Jinolice, žel. přejezd	10:12	12:12	15:15	17:15			
10:40	12:40	15:43	17:43	Jinolice	10:11	12:11	15:14	17:14			
10:41	12:41	15:44	17:44	Jinolice, Malá Jinolice	10:10	12:10	15:13	17:13			
10:43	12:43	15:46	17:46	Libuň, Březka, Jinolické rybníky	10:08	12:08	15:11	17:11			
10:44	12:44	15:47	17:47	Libuň, Březka, odb.	10:06	12:06	15:09	17:09			
10:45	12:45	15:48	17:48	Holín, Pařezská Lhota, penzion	10:04	12:04	15:07	17:07			
10:47	12:47	15:50	17:50	Holín, Prachov, Skalní město	10:03	12:03	15:06	17:06			
10:50	12:50	15:53	17:53	Holín, Prachov, Český ráj	10:01	12:01	15:04	17:04			
10:51	12:51	15:54	17:54	Holín, Prachov, obec	9:59	11:59	15:02	17:02			
10:52	12:52	15:55	17:55	Holín, Prachov, Vyhánalov	9:58	11:58	15:01	17:01			
10:54	12:54	15:57	17:57	Holín, Obů	9:56	11:56	14:59	16:59			
10:55	12:55	15:58	17:58	Holín, Fabio	9:55	11:55	14:58	16:58			
10:58	12:58	16:01	18:01	Jičín, Koněvova	9:53	11:53	14:56	16:56			
11:00	13:00	16:03	18:03	Jičín, Komenského nám.	9:52	11:52	14:55	16:55			
11:05	13:05	16:08	18:08	Jičín, aut. st.	9:50	11:50	14:53	16:53			
11:07	13:07	16:10	18:10	Jičín, žel. st.	9:45	11:45	14:48	16:48			

Spoje jezdí v roce 2021 v sobotu, v neděli a ve svátek od 29.5. do 28.9. od 1.7. do 31.8. denně.
Garantovaná přeprava 6 kol. Přestup na vlak – zastávky: Turnov, Terminál u žel. st.;
Turnov, žel. zast.; Jinolice, žel. přejezd; Jičín, žel. st.

392: Liberec – Turnov – Vyskeř – Sobotka											
1	2	3	2		1	4	2				
8:00	---	---	---	Liberec, aut. nádr.	---	15:55	17:55				
8:25	---	---	---	Turnov, Terminál u žel. st.	---	15:30	17:30				
8:30	10:30	13:35	15:30	Turnov, u masny	10:20	15:24	17:24				
8:33	10:33	13:38	15:33	Turnov, Maškova zahrada	10:18	<	<				
8:34	10:34	13:39	15:34	Turnov, žel. zast.	10:17	15:22	17:22				
8:35	10:35	13:40	15:35	Turnov, Mašov	10:15	15:20	17:20				
8:36	10:36	13:41	15:36	Turnov, Kadeřavec	10:14	15:19	17:19				
8:37	10:37	13:42	15:37	Modřice, Podhájí	10:12	15:17	17:17				
8:39	10:39	13:44	15:39	Všeň, Malá Strana	10:10	15:15	17:15				
8:41	10:41	13:46	15:41	Všeň, Obů	10:09	15:14	17:14				
8:42	10:42	13:47	15:42	Všeň, Hrubá Strana	10:08	15:13	17:13				
8:43	10:43	13:48	15:43	Všeň, Dvůr Borčice, rozc.	10:06	15:11	17:11				
8:45	10:45	13:50	15:45	Olešnice	10:04	15:09	17:09				
8:47	10:47	13:52	15:47	Vyskeř, Skalany, odb.	10:02	15:07	17:07				
8:48	10:48	13:53	15:48	Vyskeř, Poddoubí, Vysoké kolo mlýn	10:00	15:05	17:05				
8:50	10:50	13:55	15:50	Vyskeř, Poddoubí	9:59	15:04	17:04				
8:51	10:51	13:56	15:51	Vyskeř	9:57	15:02	17:02				
8:54	10:54	13:59	15:54		9:54	14:59	16:59				
8:55	10:55	14:00	15:55	Vyskeř, Pleskotský Mlýn	9:47	14:52	16:52				
9:00	11:00	14:05	16:00	Libošovice, horní	9:42	14:47	16:47				
9:05	11:05	14:10	16:05	Libošovice, náves	9:41	14:46	16:46				
9:07	11:07	14:12	16:07	Libošovice, Nepřívěc	9:39	14:44	16:44				
9:08	11:08	14:13	16:08	Libošovice, Vesec u Sobotky, rozc.	9:38	14:43	16:43				
9:10	11:10	14:15	16:10	Libošovice, Vesec u Sobotky	<	14:42	16:42				
9:11	11:11	<	<	Libošovice, Podkost, hrad Kost	<	14:39	16:39				
9:15	11:15	<	<	Sobotka, koupaliště	9:37	14:32	16:32				
9:20	11:20	14:17	16:12	Sobotka, nám.	9:35	14:30	16:30				
9:25	11:25	14:20	16:15	Sobotka, žel. st.	9:30	14:25	16:25				
9:27	11:27	14:22	16:17								

V MNICHOVĚ HRADIŠTI NA VÁS ČEKÁ ZAJÍMAVÉ MUZEUM

Co vše uvidíte a zažijete, pokud během letošního roku navštívíte muzeum v Mnichově Hradišti? Během celého roku budete moci zhlédnout stálé expozice představující zajímavosti zdejšího kraje a tradiční lidovou kulturu Mnichovohradištska. Určitě vás zaujme unikátní model Drábských světniček, gotické pozůstatky cisterciáckého kláštera Hradiště nebo vyřezávané včelí úly z poloviny 19. století. Zajímavé a historicky cenné jsou i archeologické nálezy z období pravěku, zpracované profesorem Janem Filipem, rodákem z nedalekých Chocnějovic, ornitologické exponáty místního lékaře MUDr. Alfréda Hořice, expozice mnichovohradištské lékárny a příběh zdejšího lékárníka, významného botanika Václava Jana Sekery. Upoutá vás také salon fotografa, malíře a literáta Bedřicha Ženišky. V muzeu můžete vidět i historické velocipedy, staré kočárky a obrazovou galerii z děl malířů Mnichova Hradiště.

A na jaké sezonní výstavy se můžete v Mnichovohradištském muzeu tento rok těšit? Na začátek léta jsme pro milovníky přírody a sportu připravili výstavu s názvem Horolezci Českého ráje, která nabízí na 100 velkoformátových fotografií z let 1968–1988 od horolezce, profesionálního fotografa a žurnalisty PhDr. Karla Vlčka. Součástí výstavy bude audiovizuální projekce ukázek unikátních filmových záběrů tohoto sportu, který je pro náš kraj typický.

Model Drábských světniček

V sobotu 26. června se bude konat celodenní akce věnovaná Václavu Budovci z Budova.

Červenec a srpen bude věnován výstavě Kouzlo starých plováren, která připomene městské a říční lázně a plovárny a zároveň přiblíží dřívější trávení volného času, hygienické návyky, dobovou letní módu či sportovní náčiní. K vidění budou i dobové fotografie z místní plovárny u Jizery.

Na září a říjen je připravena souborná výstava obrazů k výročí 100 let od narození malíře a učitele Josefa Marka. Vystaveny budou krajinomalby z Českého ráje, Mnichovohradištska a Pojizeří.

V prosinci se uskuteční adventní výstava s vánoční tematikou.

Sledujte muzeum na webu <https://muzeum.mnhradiste.cz/> pro přesné informace o datech konání připravovaných akcí. Muzeum se nachází ve druhém patře mnichovohradištského zámku.

V Mladé Boleslavi byly instalovány další sochy z Metalového sympozia

V říjnu 2020 byly na zahradě Kliniky Dr. Pírka v Mladé Boleslavi instalovány tři sochy, které vznikly pod rukama uměleckých kovářů v rámci dvou ročníků již tradičního Metalového sympozia.

Sochy na své trvalé umístění dosud čekaly ve vestibulu parkovacího domu na Staroměstském náměstí. První z nich, Král hradu, vznikla již v roce 2016 a její autor, Belgiečan Tim Roosen, do projektu zakomponoval nejen barvy české vlajky, ale nechal se také inspirovat českým původem slova „robot“ a v Česku nejužívanějšími stavebními slohy.

Další dvě díla vznikla o rok později, na pátém ročníku sympozia. Brazilec Jorge Schröder se nechal inspirovat architekturou své země a vytvořil abstraktní dílo s názvem Oranžová kostka. Australan Matt Hill svou sochou reagoval na brutální zabití nosorožce, kterého se v roce 2017 dopustili pytlači přímo v zoologické zahradě ve francouzském městě Thoiry. Socha nese název Naděje jako symbol, že podobnou tragédií již lidé nedopustí.

V Mladé Boleslavi je k vidění již více než 25 soch z Metalových sympozií. Najdete je rozmístěné po městě a také ve spojovací chodbě Klaudiánovy nemocnice. Více se o sochách a jejich autorech dozvíte na webových stránkách věnovaných Metalové cestě a Metalovému sympoziu.

Kromě stálé výstavy uměleckých děl můžete v areálu zahrady Kliniky Dr. Pírka navštívit také krátkodobé výstavy, věnované například historii nebo významným osobnostem. Další venkovní, volně přístupné výstavy naleznete také na nádvoří mladoboleslavského hradu.

Co nabízejí Zvířetice?

Hrad Zvířetice letos poprvé nabídne návštěvníkům prohlídku tajemného sklepení starého paláce, které bylo z bezpečnostních důvodů dlouho nepřístupné. Najdete v něm malou tematickou expozici a užijete si překrásný výhled do údolí řeky Jizery. Prostory budou přístupné během prohlídek s průvodcem.

Čtvrtý ročník celosezonní hry Tajemství zvířetického trezoru opět nabídne hráčům průzkum celé zříceniny i jejího nejbližšího okolí. Na své dobrodružné cestě budete objevovat symboly, které si obkreslíte do krásné zpracované herního listu. Vyvrcholení hry probíhá v zahradě turistického informačního

centra Zvířetice pomocí nové instalace. Na každého čeká poklad, ale úplně snadné to není!

Pohádkovým symbolem letošního roku je pro nás pták Fénix. Můžeme se od něj učit houževnatosti, vytrvalosti i laskavosti a schopnosti nikdy se nevzdávat a začínat zas a znova. V tomto duchu jsou prostřednictvím Fénixe předávány návštěvníkům TIC Zvířetice malá osobní poselství. Na letní akci Den kouzelníků, která je plánovaná na 28. srpna, bude mít tento bájný tvor také svou nemalou roli.

Pro zdraví můžete zajít do přírody, pro hezké zážitky třeba na Zvířetice. Těšíme se na vás.

Zřícenina hradu Zvířetice

Dům pod půlměsícem

Nejmladší kulturní památkou historického města Sobotky je tzv. Dům pod půlměsícem. Říká se mu také Parmiggianiho skulptura, a to podle jeho autora, italského sochaře Claudia Parmiggianiho.

Parmiggiani na svých cestách několikrát zavítal do České republiky a navštívil také Sobotku. Malebným městečkem byl natolik okouzlen, že se rozhodl realizovat zde poslední část svého dlouhodobějšího projektu – stavbu, která do dnešní doby působí tajemně a která se stala novodobým symbolem města. Skulptura Dům pod půlměsícem (Casa sotto la luna) se nachází v městském parku s nezapomenutelným výhledem na barokní lovecký zámek Humprecht. Byla slavnostně odhalena 19. října 1991 a je součástí rozsáhlejšího autorova projektu Una Scultura, který vznikl v rozmezí let 1975 až 1991. Dílo tvoří ještě další tři stavby, které jsou rozmístěny po Evropě a jsou orientovány podle světových stran. Jsou autorovým určením bodů vesmíru, každá má odlišný význam a vyzývá návštěvníky, aby podnikli cestu k ostatním objektům.

Jako první byla v roce 1975 realizována skulptura Klíč (Clavis) ve městě Collebeato v rodné zemi autora, v Itálii. V roce 1983 vznikla v Egyptě stavba Velký kámen (La grande Pietra), která svým tvarem připomíná egyptský sarkofág, jehož středu dominuje spirála. V roce 1989 byla v parku zámku

Saint-Géri nedaleko Albi ve Francii postavena třetí stavba projektu – Věž (La Torre). Je ukryta pod stromy a návštěvníkům zcela nepřístupná.

Poslední stavbou projektu je právě sobotecký Dům pod půlměsícem. Dílo je tvořeno dvanácti cihlovými stěnami uspořádanými do tří soustředných kruhů protnutých otvorem ve tvaru maltézského kříže. Návštěvníci prochází mezerami mezi stěnami do prostředního kruhu, kde je italský nápis Siate misteriosi (Budte tajemní). Průhledem v kříži lze spatřit půlměsíc na špičce zámku Humprecht.

Tak jako ostatní stavby projektu nechal autor i soboteckou skulpturu postavit z pálených cihel, aby dílo mohlo splynout se svým okolím. S ohledem na naše klimatické podmínky (ostatní stavby jsou postaveny na jih od České republiky) však docházelo k jejímu chátrání. Vedla se i debata, zda se o stavbu dál nestarat a nechat ji dožít. Naštěstí zvítězila varianta rekonstrukce, která proběhla v letech 2015 a 2016. Původní stavba byla zcela stržena a na jejím místě vznikla nová, z kvalitnějšího materiálu. Jsme moc rádi, že tato památka dostala novou šanci, protože je hodně výjimečná.

Doufáme, že jsme vás nalákali přijet se na toto magické místo podívat, chvíli zde setrvat, a třeba si i lehnout do trávy a užít si ten neskutečný klid, který tohle místo nabízí. Budeme se na vás v Sobotce moc těšit!

Solcův statek v Sobotce

CO MÁ SPOLEČNÉHO VESNIČKA MÁ STŘEDISKOVÁ S KOPIDLNEM?

Malebné městečko Kopidlno leží na hlavním silničním tahu z Poděbrad na Jičín a určitě si zaslouží vaši pozornost. Navštívit zde můžete rozlehlý zámecký park s chovným rybníkem, v jehož areálu roste velké množství vzácných a zajímavých dřevin a najdete tu také vodní prvky – bazén s fontánou a zámeckou kašnu. Dnešní vzhled zámku je výsledkem pseudorenesanční přestavby z 2. poloviny 19. století provedené Ervínem Šlikem. Zámek není veřejnosti přístupný, protože v něm od roku 1948 sídlí Střední zahradnická škola. Velmi zajímavým objektem, a zároveň technickou památkou, je zdejší palmový skleník. Stavba byla realizována podle projektu architekta Josefa Podhájského a byla dokončena v roce 1894. Prohlídku skleníku je možné domluvit v zahradnické škole.

Palmový skleník

Za zmínku jistě stojí odkaz Zdeňka Svěráka, který v Kopidlně prožil dva roky svého dětství v době, kdy rodina přišla za války o byt. Chodil zde do druhé a třetí třídy základní školy. Ve filmu Vesničko má středisková nechal řidiče Pávka bydlet u hřbitovní zdi a použil i nápad s pivem ze sedmého schodu tak, jak to v Kopidlně v domě u hřbitovní zdi dělal jeho tatínek. Rodiče Zdeňka Svěráka jsou pohřbeni na zdejším hřbitově.

Při procházce Kopidlnem určitě nezapomeňte navštívit turistické informační centrum v budově staré školy. Občerstvit se můžete v cukrárně na náměstí, kde vás osvěží vynikající zmrzlina a výborné zákusky.

V okolí Kopidlna si můžete projít naučnou stezku Holské rybníky vedoucí kolem tří rybníků. Zrekonstruovaný mlýn v Bartoušově – Pohádkový svět Fábule nabízí expozici pohádkových loutek. O prázdninách se dokonce můžete svězt výletním historickým vláčkem na trati mezi Mladou Boleslaví a Jičínem.

Věříme v Ostrov svaté Anny

Pandemie v loňském roce ovlivnila dění na zámku Mnichovo Hradiště stejně jako všude jinde, ale ne nadarmo se zámeckému areálu říká Ostrov svaté Anny, podle patronky zdejší kaple. Sv. Anna dle pověsti drží nad zámek ochrannou ruku, což se vloni projevilo například úspěšným projektem Národního památkového ústavu nazvaným Po stopách šlechtických rodů 2020: Valdštejnův – Lvi ve službách císařů, kterého jsme byli součástí. I přesto, že jsme zahájili návštěvní sezonu o dva měsíce později než obvykle, dorazilo k nám hodně návštěvníků, a ve finančních výdělích jsme dokonce předčili i roky minulé.

Díky projektu se podařilo za téměř tři čtvrtě milionu korun zrestaurovat šest portrétů významných představitelů hraběcího rodu Valdštejnů a tzv. apoteózu – oslavnou kazetu s vystřihovánkami, která vznikla na paměť významných členů rodu. Nově byla otevřena výstava v pokladně zámku nazvaná Valdštejnské muzeum aneb 110 let prezentace valdštejnských sbírek na zámku Mnichovo Hradiště, která bude volně přístupná i v letošní návštěvní sezóně.

V kapli sv. Anny byla výstava Poslední odpočinek Albrechta z Valdštejna rozšířena o další prostor s expozicí Paměť rodu přetrvá. Při její návštěvě se dozvíte více o posledním odpočinku významných Valdštejnů.

V roce 2020 jsme uspořádali i Hradozámeckou noc, doplněnou dobovou kostýmovou slavností. Akce byla hojně navštěvovaná a na mnohé se nedostalo, letos bychom proto rádi částečně pozměňený program nabídli znovu, a to v tradičním termínu poslední srpnovou sobotu.

V minulém roce byl také natočen dvanáctiminutový dokumentární film Barokní figurální orloj, který pojednává o hodinovém stroji s pohyblivými figurami, který je od roku 1996 umístěn v pokladně zámku. Film, který budete moci zhlédnout, podrobně dokumentuje složitý mechanismus tohoto výjimečného stroje i pohyb jednotlivých figurek.

Při současném uzavření zámku, v nuceném protipandemickými opatřeními, využíváme času pokračováním v odborné evidenci zámecké knihovny a inventáře zámku v rámci jednotného informačního systému Národního památkového ústavu. Připravujeme také projekty na rekonstrukci krovu kapucinského kláštera a revitalizaci francouzského parku či opravu oken v hlavní budově zámku a v klášteře.

Na letošní sezonu jsme získali do-

Kaple sv. Anny a kostel Tří králů

stavitelem tohoto období na zámku v Mnichově Hradišti byl majitel panství hrabě Vincenc z Valdštejna, svobodný zednář, podporovatel W. A. Mozarta, zakladatel zámeckého divadla a zadavatel výmalby interiérů zámku, které se zachovaly do současnosti. S jeho osobou vás seznámíme na I. návštěvníckém okruhu. Z projektu jsme zís-

aktivní účastník stavovského povstání popraven, spolu s dalšími českými pány, na Staroměstském náměstí v Praze v roce 1621. Na přípravě akce spolupracujeme s jejím hlavním organizátorem – Muzeem města Mnichovo Hradiště a s místním Sborem jednoty bratrské.

Na prázdninová nedělní dopoledne jsou opět připraveny prohlídky inspirované zámeckou pověstí O dvou zakletých rytířích a hraběti Vincenci a loutková představení v rámci projektu Za pověstmi Českého ráje.

V druhé polovině července se můžete těšit na vystoupení souboru historických tanců Mariane, který svými vystoupeními oživí prostory u pokladny zámku v rámci akce Šlechtické kratochvíle. Budete se moci připojit a naučit se dobové tance renesance, baroka a rokoka.

V červenci, srpnu i v září vás bude již šestou sezónu sokolnice Věra Gilová seznamovat s dravými ptáky a předvádět letová cvičení.

Společně s divadelními agenturami plánujeme také dvě večerní divadelní představení na nádvoří zámku: 21. července Cyrana z Bergeracu a 6. srpna Strašidlo cantervillské.

Léto bude zakončeno již tradičně, dobovou kostýmovou slavností za účasti herců z mladoboleslavského divadla a souborů historických tanců a hudby Salome Chotouchov, Tempus Fugit a Campanello se scénkami a módní přehlídkou na téma Osvičenská šlechta na zámku Mnichovo Hradiště.

Jak vidíte, na letošní návštěvníckou sezónu chystáme mnoho akcí. Vzhledem k nejistě pandemické situaci se však naše plány mohou měnit. Aktuální informace najdete vždy na našich webových stránkách www.zamek-mnichovohradiste.cz.

Nicméně my věříme svatě Anně, že nás i v letošní sezóně ochrání a že budeme návštěvníky moci provádět zámeckými poklady a těšit bohatým kulturním programem.

Článek a program sestavila
Ing. Soňa Švábová,
správkyně depozitáře na státním
zámku Mnichovo Hradiště.

Zámek Mnichovo Hradiště

Tipy na turistické cíle v Geoparku UNESCO Český ráj

Vrch Káčov

OBLAST MNICHOVHRADIŠŤSKA

Řeka Jizera se zde mělce zařezává do vápničných pískovců jizerského souvrství a vytváří tak skalní defilé, ve kterých díky boční erozi vznikly převisy. Před Mnichovým Hradištěm tvoří odolné vrstvy dno toku. Za nízkých průtoků vystupují lavice odolného říčního podloží těsně nad hladinu řeky, což je možné pozorovat při vodní turistice. Další nabídkou oblasti je vulkanický vrch Káčov, který se vypíná nad soutokem řeky Jizery s Mohelkou. Zdejší sopka byla aktivní před 20 milióny lety a kopec je dnes příkladem zcela ojedinělé kontaktní metamorfózy křídových sedimentů. Na kontaktu přírodní dráhy magmatu s jílovci teplického souvrství došlo ke vzniku porcelanitu a při kontaktu s pískovci vznikla porézní hornina, tzv. káčovák, který byl též pro vodní stavby. V minulosti zde fungoval i lom na čedič. Vrch byl v roce 1953 vyhlášen přírodní památkou. Na vyhlídkové místo vede zelená turistická značka, která odbočuje ze Svatojakubské turistické trasy.

OBLAST ŽELEZNOBRODSKA

V místech kontaktu metamorfovaných hornin a žuly se v blízkosti vesničky Krásná nalézá kontaktní rohovec – metadiabas. Tato surovina zde byla v mladší době kamenné tě-

žena a byly z ní vyráběny kamenné broušené sekery opatřené i vrtaným otvorem pro topůrku. Nástroje z tohoto ložiska se vyskytují v archeologických nálezech i jižně a západně od Alp až 500 km odsud, a dokládají tak kvalitu tehdejší výroby i obchod s tímto artiklem. Více o tomto nalezišti, o těžbě břidlice a nálezu fosilií v lomech na Železnobrodsku, ale také o výrobě pokrývačské břidlice a o historii kraje se návštěvníci dozvědí v Kittelově domě, sídle legendárního lékaře a léčitele Eleazara Kittela v Krásné.

OBLAST NOVOPACKA

U Stupně probíhala od 16. do 19. století těžba zlata, a to jak rýžováním, tak dolováním. V miniaturním kaňonu, vyhloubeném potokem Zlatnice, je odkryt profil permských sedimentů vrchlabského souvrství. Zlato se hydrotermálně dostalo i do puklin melafyry. V potoce Zlatnice se nacházejí i pyropy. Území je pokračováním permských sedimentů s četnými nálezy prokřemenělých stonků rostlin a andezitoidových lávových příkrovů s druhotnou tvorbou minerálů v dutinách.

Zajímavá je i křížová cesta a kaple postavená u pramene v lokalitě těžby zlata či drobné vodopády v blízkosti přírodního parku Sýkornice na skalních prazích tvořených odolnými vrstvami sedimentů.

GLOBALNÍ GEOPARK UNESCO ČESKÝ RÁJ

Český ráj leží na území, kde se stýkají tři odlišné geologické oblasti. Místní krajina byla před stovkami miliónů let opakovaně zalita jezery a moři, několikrát tu probíhala horotvorná a sopečná činnost, a díky těmto dějům je zdejší koncentrace geologických, mineralogických a paleontologických fenoménů zcela výjimečná. Člověk tu může nahlížet do více než půl miliardy let staré historie planety Země a také sledovat, jaký vliv měly a mají přírodní podmínky na ekonomický a kulturní vývoj člověka a společnosti.

Pro mimořádně cenné geologické a další přírodní, historické a kulturní hodnoty byl Geopark Český ráj v roce 2005 zařazen do Evropské sítě geoparků, která je součástí sítě světové. V roce 2015 se globální geoparky staly kategorií Organizace spojených národů pro výchovu, vědu a kulturu UNESCO a Geopark Český ráj jako jediný v České republice získal titul Globální geopark UNESCO.

V prosinci 2020 schválila Rada globálních geoparků UNESCO rozšíření Geoparku UNESCO Český ráj o významné geologické lokality na Mnichovohradištsku, Železnobrodsku a Novopacku. Tato území se nacházejí mimo centrální oblast Geoparku, kde další zvyšování turistické zátěže již není žádoucí. Nově přidaná území rozšiřují turistickou nabídku a napomůžou tak k dalšímu rozvoji místní ekonomiky. Nová rozloha Geoparku UNESCO Český ráj nyní činí 833 km².

K naplňování poslání geoparků byla zřízena obecně prospěšná společnost Geopark Český ráj, o. p. s. Její hlavní činností je péče o zachování přírodního dědictví, uplatňování poznatků geovědních výzkumů a vědy a vzdělávání veřejnosti. Ve spolupráci s místními obyvateli, státními a neziskovými organizacemi i soukromými subjekty organizace vykonává aktivity na podporu udržitelného rozvoje oblasti a šetrného cestovního ruchu.

Tradiční akcí, kterou kromě geologických exkurzí Geopark Český ráj pro veřejnost pořádá, a to ve spolupráci se Střediskem ekologické výchovy Český ráj, je Den Geoparku. Koná se pravidelně poslední neděli v červenci pod kulisami Hruboskalského skalního města v Autokempu Sedmihorky. Návštěvníci mají možnost zapojit se do mnoha aktivit zaměřených zejména na geologické dědictví Českého ráje, například vyrobit si kamenný šperk z břidlice, vyzkoušet si mletí obilí na kamenném mlýnku, sochat z pískovce, rýžovat české granáty, seznámit se s minerály a drahokamy Českého ráje nebo sledovat názornou ukázkou řezání a broušení drahých kamenů. Letošní Den geoparku Český ráj proběhne 25. července 2021. Jste srdečně zváni.

Pavla Bičíková: položila základy cestovního ruchu u nás a pak se vydala plnit si sny

Pavla Bičíková, rodačka z Kroměříže, která již 33 let žije v domě na hřebeni Kozákova, jen potvrzuje známý fakt, že v Českém ráji žije velká spousta kreativních lidí. Malířů, fotografů, písmáků, zanícených turistů a milovníků přírody. Tajemná skalní města, malebná údolí s rybníky, unikátní lidová architektura a příroda, která začíná hned za prvním městským domem. Koho by tohle neovlivnilo?

*** Pavlo, musí to být z pohledu člověka z města něco výjimečného, jen tak si v noční košili vyjít za ranního letního rozbřesku na zápraží domu na Kozákově a z jedné strany vidět do Českého ráje a z druhé přes Podkrkonoší až k hřebenům našich nejvyšších hor. Vnímáte to ještě?**

Vnímám to každý den. Ať jdu ráno na vycházku s našim pejskem, nebo se vydám dolů z Kozákova za prací. Užívám si výhledy, které se nikdy neomrzí. Prvních 25 let svého života jsem bydlela ve městě, nejdříve v Kroměříži a potom v Praze. Vždycky mě to ale táhlo do přírody, do kopců. Vlastně se mi splnil sen, když jsme se s manželem usadili ve staré roubence na Kozákově. Měli jsme tehdy psí spřežení – české horské psy, tak to byla jasná volba.

*** V roce 1995 jste se stala vedoucí nově otevřeného informačního centra v Turnově. Byla tohle vstupenka do oboru cestovního ruchu?**

Od roku 1992 jsem jezdila jako průvodkyně pro sportovní cestovní kancelář S.E.N., nabízející přechody evropských hor, cyklozájezdy po Evropě atd. V roce 1994 jsem nastoupila na Městský úřad v Turnově jako referent pro cestovní ruch. Doba porevoluční byla plná změn a cestovní ruch stál v Čechách na startovací čáře.

Z Albánie

Z Kyrgyzstánu

tech stará o celý region od Turnova do Jičína a od Mladé Boleslavi přes Semily až k Nové Pace. Můžete tuhle práci nějak přiblížit?

Vedle propagace Turnova a Turnovska jsem si stále více uvědomovala, že je nutné propagovat celé území Českého ráje. Český ráj ležel v té době na území pěti okresů. Klíčové bylo jednání se státní agenturou CzechTourism. Vykřičela jsem si tam, že Český ráj bude samostatný turisticko-

ký region, což v té době ještě nebyly ani Krkonoše (smích). Bylo nutné zřídit organizaci, která by byla pro CzechTourism partnerem a zajišťovala by v území koordinaci rozvoje cestovního ruchu a propagaci. Proběhla transformace Sdružení měst a obcí Český ráj na Sdružení Český ráj. A tak pod turnovským informačním střediskem začal fungovat jeden z prvních destinačních managementů v republice.

Ve spolupráci s Agenturou regionálního rozvoje v Liberci byla zpracována Strategie rozvoje cestovního ruchu v Českém ráji, která otevřela velký prostor pro spolupráci v území. Vydávali jsme řadu regionálních propagačních materiálů, na které se nám dařilo sdružovat peníze od měst a obcí v regionu a také z prvních dotačních titulů.

Přišli jsme se záměrem zapsat Český ráj do Seznamu přírodních a kulturních dědictví UNESCO. V roce 2005 byl Český ráj přijat do Sítě evropských a světových geoparků UNESCO. To už je ale jiný příběh, kterého jsem nebyla součástí. Toužila jsem se svým životem ještě něco udělat, hledat nějakou novou výzvu, více cestovat, začít pořádně fotografovat...

*** Můžete shrnout styl a typ práce v cestovním ruchu od doby vzniku informačního centra v Turnově a Sdružení Český ráj po současnost? Jak moc se činnost proměnila?**

Na začátku byl prostor pro obrovskou kreativitu, uskutečnění nových myšlenek, nápadů a zkušeností ze zahraničí a bezpochyby velké nadšení. Bylo méně úřednickiny, papírování a svazujících předpisů. Samozřejmě ne vždy bylo snadné prosadit některé záměry a novinky. V mnoha věcech jsme byli první. Měla jsem ale velké štěstí na skvělé vedení radnice v Turnově i na osvědčené zastupitele města. A určitě bez partnerů v území – obcí, měst, mikroregionů, okresních úřadů, Správy CHKO Český ráj, turnovského muzea a dalších – bychom nemohli řadu aktivit pořádně nastartovat.

*** A jak se proměnily požadavky návštěvníků regionu?**

Myslím si, že hlavní požadavky návštěvníků jsou pořád stejné. Chtějí strávit krásnou dovolenou v Českém ráji. Řadu služeb a informací si dnes najdou na internetu. Dříve městské informační středisko zajišťovalo návštěvníkům i ubytování, poskytovali jsme informace o autobusových a vlakových spojích atd.

Možná je ale dnes návštěvník víc uspěchaný. Stejně jako celá předcovidová doba. Méně chodí pěšky a spíše chce všude dojet autem. Hledá, jak nevedně prožít svůj volný čas. Jak si dovolenou užít.

*** V současné době jste na volné noze, mj. jste pro různé turistické destinace zpracovala strategické materiály týkající se rozvoje cestovního ruchu v dané oblasti. Můžete stručně vyjmenovat některé vaše práce?**

V současné době se již naplno věnuji cestování, přednáškám a fotografování, těch materiálů bylo nicméně v posledních letech hodně. Stála jsem u vytvoření turistické nabídky Za po-

věstmi Českého ráje, pro cestovní ruch jsme uchopili velké téma Albrechta z Valdštejna, byla jsem u zrodu jedné z nejnavštěvovanějších akcí v regionu – Český ráj dětem. Podílela jsem se na rozjezdu projektu Greenway Jizera. Zpracovala jsem desítky koncepčních materiálů pro města, obce a další subjekty v severovýchodních Čechách. Kromě toho jsem dva roky přednášela cestovní ruch na Technické univerzitě v Liberci a na Obchodní akademii a Hotelové škole v Turnově.

*** Postupně jste se z odborného pracovníka turistického managementu dostala na pomyslnou druhou stranu. Fotografujete. Neváháte přivstat si, abyste byla s rozbřeskem u Věžického rybníka či na Troskách a se západem slunce se vracíte třeba k Prachovským skalám. Co vás na fotografování nejvíce baví?**

Na krajinářské fotografii je úžasné, že jsem hodně času venku v přírodě a mám možnost vnímat tu nádhru. Ve všech ročních obdobích se vydávám s fotoaparátem na svá zamilovaná místa. Možná už tisíckrát jsem stála na vršku Kozákova a opakovaně jsem zažívala údiv nad výhledy, které jsou pokaždé jiné. Někdy se Trosky, které se vypínají na čedičové skále nad krajem, koupou v paprscích zapadajícího slunce, jindy připomínají koráb plující na vlnách mlhy, která zalila celé údolí. Často zažívám velká dobrodružství ve skalních městech. Zachytit na fotografii okamžik, kdy paprsek slunečního svitu vstupuje do úzké skalní chodby a alespoň na chvíli ji nasvítí, není úplně snadné. Neopakovatelnou atmosféru pro mne mají i Podtrosecká údolí. Pokud sem přijedete těsně před svítáním, prožijete neuvěřitelné divadlo

Frydštejn

*Pavla Bičíková (*1963) je vdaná, má dvě dospělé děti. Je jednou z těch šťastných, kterým se koníček stal povoláním. Miluje svoji rodinu, přátele i Český ráj. Její celoživotní láskou jsou hory, putování do neznámých končin a jakýkoliv pohyb. Dnes především chůze a v zimě běžky a skialpinismus.*

www.bicikova.cz; www.kozakov.info

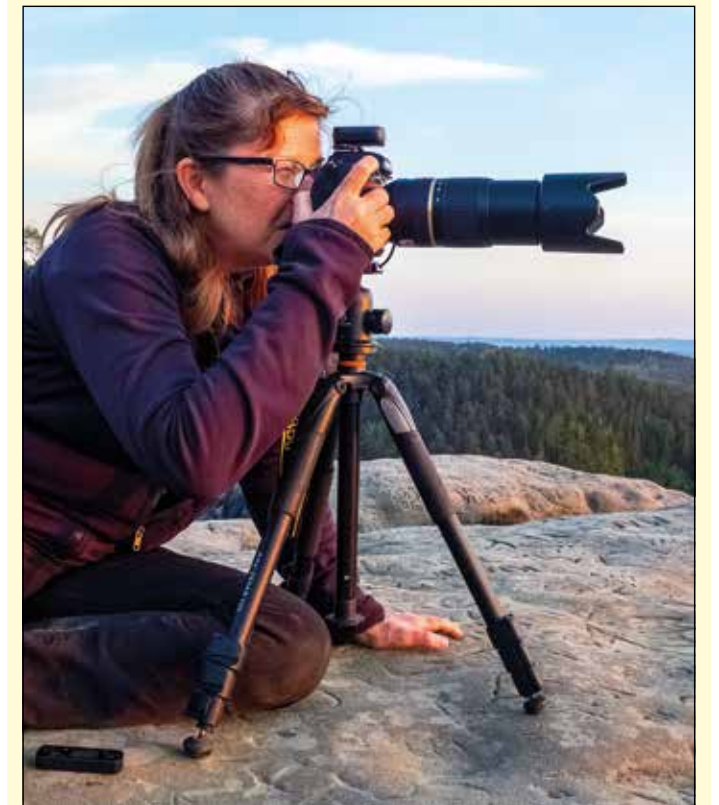
Facebook: Pavla Bičíková, cestovatelka, fotografa

Instagram: pavla.bicikova.photo

GLOSA: MALÉ ZAMYŠLENÍ O STAVU VĚCÍ CESTORUCHOVÝCH

Rozvoj cestovního ruchu – nemyslím tím konkrétně Český ráj, ale celou republiku i zahraniční destinace – se v uplynulých letech zaměřil převážně na uspokojování potřeb návštěvníků. Přizpůsoboval území turistům a zapomínal na potřeby místních obyvatel. V turisticky exponovaných lokalitách postupně narůstala nevraživost místních vůči návštěvníkům. Tato situace ještě vygradovala zásluhou covidové situace, a to především na jaře a na podzim 2020.

Když se vrátím k začátkům rozvoje cestovního ruchu v Českém ráji, tak hlavním důvodem, proč jsme se na tuto oblast rozvoje zaměřili, bylo zvýšení kvality života místních (pracovní místa, lepší infrastruktura, služby i pro místní atd.). Tento cíl se postupem času vytratil.

Zanedbala se i „výchova“ návštěvníků. Souvisí to samozřejmě s celkovou vzdělaností národa. Turista si do regionu často jede jen „užívat“. Získal domem, že region je jen pro něj. Že je to jen kulisa pro jeho zážitky. Uniká mu, že k nám přijíždí na návštěvu. Že zde žijí lidé, kteří se starají o louky, lesy, zahrady, chalupy a domy. Pečou skvělý žitný chleba, pasou dobytek, řídí špičková muzea, pořádají pro něj akce atd. Díky těmto lidem je u nás krásně a návštěvníci zde mohou strávit bezva dovolenou. Možná je nenapadne, že stojí za to místní lidi poznat a něco se o nich dozvědět.

Některým návštěvníkům chybí pokora a zájem skutečně poznat toto území i s řadou nedokonalostí, které tu jsou. Není třeba mít vše dokonalé – ztrácí se pak autenticita území.

K tomuto poznání mě přivedly naše cesty do zapadlých končin v nejrůznějších částech světa. Nejvíce vzpomínek jsem si odvážela ze zapomenutých koutů světa, kde žijí lidé tradičním způsobem života. Turistické cíle, které byly velkolepé, byly pochopitelně plné turistů. A pro mě pocitově prázdné. Nic moc ve mně nezanechalo. Naopak setkání s obyčejnými lidmi byla úžasná a inspirující. Umožnila nám pochopit jejich kulturu a filozofii života.

Bylo by skvělé, kdyby k nám lidé přijížděli za poznáním, a ne jen si užívat. A odjížděli od nás obohaceni o nové poznání a zkušenosti. Aby je dovolená u nás posunula o kousek dál ve vnímání světa i sebe sama. V tomto duchu se to snažím dělat i ve svém malém ubytování na Kozákově – na Chalupě Na Paloučku. A snažím se tyto myšlenky přenášet i do přednášek o Českém ráji.

Další cesta cestovního ruchu je podle mě v pozitivním, měkkém poznáváním cestovním ruchu a ve snaze komunikovat s návštěvníky tak, aby si to uvědomovali.

Pavla Bičíková, fotografa a cestovatelka

tónů a barev. Vedle ptačího štěbetání a zpěvu si při troše štěstí užijete i povalující se mlhy na hladině Vidláku nebo Věžického rybníku. A co teprve rudě nasvícené Suché skály nebo zámek Hrubá Skála při západu slunce. To jsou také silné chvíle. Nestačí však jen mít štěstí a být v pravý okamžik na správném místě. Pro mne je důležité každé místo v Českém ráji pochopit, pomalu „navnímat“. Dát jemu i sobě čas. Český ráj je pro mě velkou inspirací a velkou životní cestou.

Na fotografiích se postupně snažím zachytit i příběhy lidí, kteří zde žijí a dnes vytváří náš ráj. Stala se ze mne vlastně vypravěčka českorajských příběhů. Prostřednictvím výstav fotografií a přednášek o Českém ráji se snažím tuto krásu předávat dál. Doufám, že covidové období brzy skončí a budu moci zase s příběhy vyrazit mezi lidi. Moc se na to těším. Během covidového období, kdy nemůžu mít přednášky, se s fotoaparátem toulám po Českém ráji a Krkonoších. Na Facebook (Pavla Bičíková, cestovatelka, fotografka) a Instagram (Pavla Bičíková Photo) dávám fotografie z těchto krásných míst. Lidé mně píší, že jim to v této složité době přináší velkou radost a potěšení. A to mě těší.

*** Cestujete. Himálaj, za polární kruh do Laponska, na Balkán do Albánie, pak je tu Barma, Kyrgyzstán, Island, Maroko, Sicílie, Liparské ostrovy a další destinace...**

Spojovacím bodem všech našich cest jsou hory. Vydáváme se vždy na vlastní pěst. Ve dvou – já a manžel Pavel. V dané zemi se přepravujeme místní dopravou, ale i stopem, na kole a v horách pěšky. Spíme venku nebo doma u místních lidí. Pokud jsme v turistických lokalitách, tak i v ubytovacích zařízeních. Nemáme vytvořený pevný plán cesty, máme jen hrubou představu. Necháme se inspirovat přítomností. Jdeme tam, kam nás hory pustí, kam nás stop odveze nebo co nám doporučí místní. Díky tomu jsme se například naprosto neplánovaně, bez map a informací, vy-

Mariánská vyhlídka

dali v Kyrgyzstánu na Pamír. Je pravda, že někdy zažíváme i horké chvíle. Ale zatím vždy vše dobře dopadlo.

Hlavním poznáním z našich cest je, že všude žijí bezva lidé. Je jedno, jestli jsou to křesťané, buddhisté, muslimové nebo ateisté. Rádi vám pomůžou. Mají radost, že vás mohou pohostit. Zajímají se, odkud přicházíte a kam jdete. Jsme pro ně poutníci, ne turisté, kteří přinášejí peníze. Často nás také překvapí, jak jsou pyšní na svou zemi, i když je z našeho pohledu velmi chudá. Domů si pak odvážíme nové vnímání světa, lidí a toho, co se kolem nás děje.

*** Cestovatelské přednášky. Spočítáte, kolik jich bylo? Co všechno jste při nich zažila?**

Přednášky se již počítají na stovky. S prvními pro kamarády jsem začala v roce 2012 po naší první cestě do Himálaje. Postupem času začalo přednášek přibývat. Dnes promítám v kinech, klubech, divadlech, knihovnách, ale i v domovech pro seniory.

Přednášení a interakce s publikem je moje další velká radost. Ohromně mě to naplňuje. Je parádní, když je vyprodáno a lidé si přednášku užívají. Smějí se, reagují. Nebo když za mnou po přednášce přijdou a můžeme si soukromě popovídat třeba o jejich cestách. Někdy mi věnují talismany, které mi mají na cestách přinést štěstí.

Na jedné z prvních přednášek mně v Železném Brodě stará paní s hůlkou přinesla stokorunu. Nechtěla jsem od ní peníze přijmout, nedala si to však vymluvit. Jejím velkým přáním bylo přispět mi na další cestu, abych mohla v Železném Brodě zase za rok vyprávět nové příběhy. Dalším silným zážitkem pro mne bylo promítání ve Studijní a vědecké knihovně v Hradci Králové. Na přednášku přišla slepá paní s vodicím psem. Prý moc ráda poslouchá mé cestovatelské přednášky a vůbec jí nevadí, že nevidí fotografie.

*** Cestovní ruch patří v době koronavirové krize k těm nejpostiženějším. Jaké jsou podle vás vyhlídky?**

Sezona se snad, jako vloni, rozjede alespoň v létě, někteří poskytovatelé služeb – hoteliéři, restauratéři a další – to ale už možná ekonomicky nevydrží. Jak se promění cestovní ruch v naší zemi – a v našem případě konkrétně v Českém ráji – až coronavirus překonáme?

Nedokážu to úplně odhadnout. Český ráj má to štěstí, že jsou zde stovky menších zařízení – penziony, ubytování v soukromí, restaurace. Myslím si, že díky tomu velká část z nich přežije. Doufám, že přežijí především provozovatelé „srdcaři“, kteří své služby nabízejí nejen za účelem zisku. Jejich hlavním motivem je přinášet lidem radost, pohodu a poznání. Uvědomuji si, že jsou součástí výjimečného regionu – Českého ráje. Regionu, o který se budeme muset společně postarat, protože finanční podpora z veřejného sektoru bude v následujících letech ubývat. Bude ještě více platit heslo: „Co si v regionu neuděláme, tak nebudeme mít.“

*** Děkuji za rozhovor.**

Hrad Trosky

Krajinou Českého ráje s průvodcem

Středisko ekologické výchovy Český ráj, působící v Sedmihorkách u Turnova, se již druhým rokem věnuje realizaci projektu nazvaného Krajinou Českého ráje s průvodcem, který se soustředí na zkvalitnění nabídky průvodcovských služeb v Českém ráji. Již tuto sezonu vám nabídneme čtyři nové průvodcované vycházky po zajímavých lokalitách Chráněné krajinné oblasti Český ráj.

Pro vytvoření nových procházek byly vytvářeny zajímavé a rozmanité lokality, díky nimž budete mít možnost podívat se na zdejší krajinu trochu jiným pohledem. Zavedeme vás do Hruboskalského skalního města, navštívíme údolí Plakánek, Klokočské skály a Zebín a zamíříme i na Jičínsko.

Pro sestavení výletů jsme využili metodiku interpretace místního dědictví, která se řídí motem „objevování neobyčejných věcí kolem nás“. Jak říká zakladatel interpretační metody Freeman Tilden ve své knize Interpreting Our Heritage „Hlavním cílem interpretace není podávat instrukce, ale provokovat“. A o to se snaží i lektori, kteří vás vycházkami po Českém ráji provedou.

V rámci projektu se lektori nejdříve důkladně proškolili a v loňském roce nabídli veřejnosti první komentovanou vycházku, zaměřenou na fenomény Hruboskalského skalního města. Při

přípravě podkladů k vycházkám bylo nutné nastudovat množství odborných materiálů a absolvovat konzultace s odborníky z různých oblastí. K vytváření metodik tak přispěli svým dílem i archeologové, historici, geologové a další odborníci na rozmanité aspekty konkrétních lokalit.

Nemalý důraz při tvorbě i realizaci vycházek je kladen také na ochranu přírody, a proto na celém cyklu spolupracuje i Správa Chráněné krajinné oblasti Český ráj.

Vycházky jsou určeny pro rodiny s dětmi ve skupinách o počtu minimálně patnácti a maximálně dvaceti pěti osob (včetně dětí) a objednat si je můžete na adrese <http://www.sev-ceskyraj.cz/>. S touto cílovou skupinou mají pracovníci ekocentra velké zkušenosti, protože již více než deset let připravují, mimo jiné, ekovychovné programy pro hosty Autokempu Sedmihorky, mezi nimiž rodiny s dět-

mi převažují. Metoda interpretace, se kterou pracují na tvorbě nových exkurzí, klade důraz na šťavnatost a osobní přístup průvodců ke každému návštěvníkovi.

Poslední částí projektu by mělo být předání metodik všech vycházek do turistických informačních center, aby obohatily nabídku pro veřejnost. Metodika tak bude k dispozici i jako tištěný průvodce pro kohokoliv, kdo

má chuť nahlédnout hlouběji do historie vývoje krajiny a poznat souvislosti, které při běžné návštěvě Českého ráje člověku ani nepřijdou na mysl.

„Rádi bychom, aby tady návštěvníci Českého ráje, kteří s námi absolvují naši interpretační vycházku, nechali kus srdce a aby jim na zachování krás zdejší krajiny záleželo tak, jako na něm záleží nám,“ vzkazují tvůrci a pracovníci střediska.

Tento projekt je financován Státním fondem životního prostředí České republiky na základě rozhodnutí ministra životního prostředí.

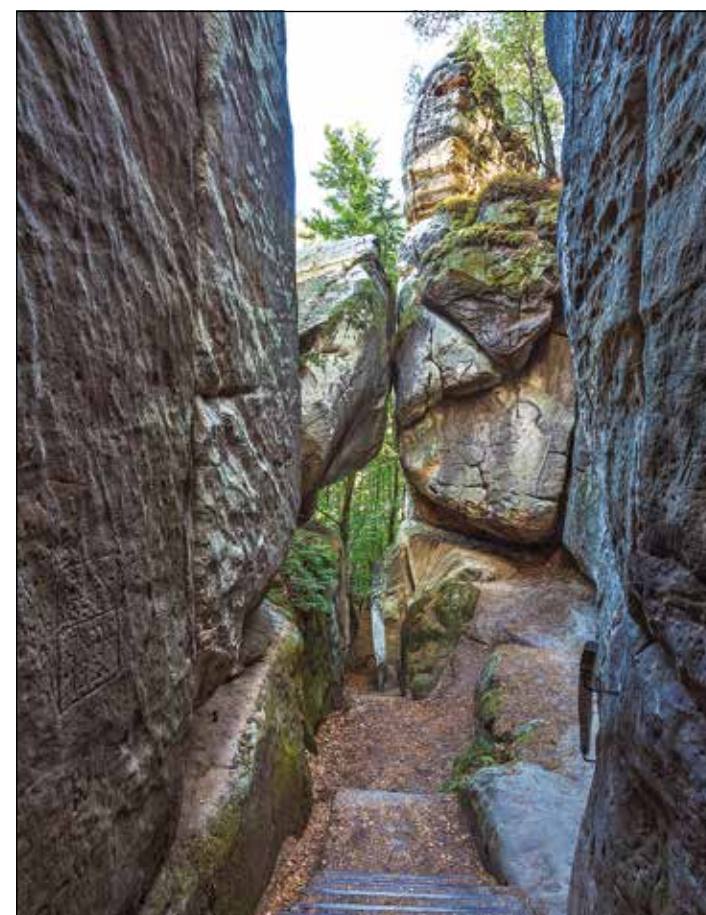

STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Ministerstvo životního prostředí

www.sfpz.cz

www.mzp.cz

Klokočské průchody

ZA SKRYTÝMI SKVOSTY DO LIBERECKÉHO KRAJE

Liberecký kraj – také se Vám vybaví symbolický Ještěd, zřícenina hradu Trosky, pláže u Máchova jezera nebo některé z krkonošských horských středisek? Mnohá z těchto známých a turisticky vyhledávaných míst jste už někdy navštívili, a hledáte tak méně známá, ale neméně kouzelná místa? U nás si můžete vybrat z nabídky pěti turistických oblastí – Český ráj, Jizerské a Lužické hory, Máchův kraj a Krkonoše, které vás lákají objevovat skryté skvosty, místa s osobitým kouzlem, tichem a geniem loci. Vydejte se třeba Palackého stezkou romantickým údolím řeky Kamenice až ke kdysi nedobytnému hradu Návarov, v Bílém Kostele zjistěte, jak se kdysi tlouklo máslo v Minimuzeu másla a chleba, poznejte kraj výborného vysokého zelí, vypravte se za tajemstvím Psiho kostela a nedaleké skalní brány, nebo na výlet, který vás zavede na místo, kde peklo je výš než nebe – vyhlídku Čertovy kameny. Čeká na vás 21 neobjevených míst, tipů na výlet, stačí si vybrat ten svůj skrytý skvost, připravit svačinu, sbalit batoh a vydat se na některé zajímavé místo Libereckého kraje. Výlety za méně známými místy najdete na turistickém portále kraje – www.liberecky-kraj.cz spolu s dalšími tipy na výlety, informacemi o atraktivitách v kraji a službách pro turisty, nebo si zajděte do některého informačního centra v kraji pro brožurku. Těšíme se na viděnou u některého ze skrytých skvostů našeho kraje!

 /REGIONLIBREC /REGIONLIBREC /REGIONLIBREC

PŘEHLEDY PAMÁTEK A CÍLŮ

MUZEA, GALERIE A LIDOVÁ ARCHITEKTURA	
NÁZEV OBJEKTU	ADRESA, KONTAKTY
Dlaskův statek	Dolánky 12, Turnov, 511 01 481 322 954, 481 322 106, mail@muzeum-turnov.cz www.muzeum-turnov.cz
Dům přírody Českého ráje	Dolánky u Turnova 9, Turnov, 511 01 481 319 911, dolanky@strevlik.cz www.dumprirody.cz/ceskyraj
Galerie Český ráj	Všeň 124, Všeň, 512 65 481 329 388, 601 380 967, info@galerieceskyraj.cz galerieceskyraj.cz
Galerie Františka Kavána	Libuň 2, Libuň, 507 15 493 591 130, 725 081 052, www.libun.cz
Galerie Granát, Turnov – Zákaznické centrum	Náměstí Českého ráje 4, Turnov, 511 01 481 325 989, 737 206 691, galerie@granat.cz www.granat.cz/cesky-granat-galerie
Galerie Maxiart	Skálava 88, Turnov, 511 01 777 882 121, 606 308 866, info@galerie-maxiart.cz www.galerie-maxiart.cz
Galerie Na faře	Kostelní 141, Dolní Bousov, 294 04 322 312 001, infocentrum@dolni-bousov.cz www.infocentrum.dolnibousov.cz
Galerie Na schodech	Náměstí Míru 4, Sobotka, 507 43 493 571 618, mks@sobotka.cz, www.sobotka.cz
Galerie Na Špejcharu	Bukvice, Bukvice, 506 01 valterovi@email.cz, www.jqv.cz
Galerie Pod Věží	Staroměstské náměstí 69, Mladá Boleslav, 293 01 326 716 109, 605 826 988, gavurova@kulturamb.cz www.kulturamb.cz
Galerie radosti	Denisova 400, Jičín, 506 01 493 532 833, knihovna@knihovna.jicin.cz knihovna.jicin.cz
Galerie sochaře Hrachy	Záhoří-Smrčí 32, Semily, 513 01 481 688 153, zahorkni@seznam.cz www.obeczahori.cz
Galerie V podloubí	Staroměstské náměstí 104, Mladá Boleslav, 293 01 606 820 259, ales@pudil.cz
Hasičské muzeum Čikvásky	Čikvásky, Košťálov, 512 02 606 754 662, 728 333 642
Letecké muzeum Metoděje Vlacha	Regnerova 114, Mladá Boleslav, 293 60 326 211 080, info@lmmv.cz www.letecke-muzeum-metodeje-vlacha.cz
Maloskalská galerie – Boučkův statek	Malá Skála 12, Malá Skála, 468 22 724 909 954, 602 353 590, maloskalskagalerie@gmail.com www.maloskalskagalerie.cz/cs/
Městská galerie Vlastimila Rady	Náměstí 3. května 1, Železný Brod, 468 22 483 333 925, 602 716 133, galerie@zelbrod.cz, info@zelbrod.cz, www.zeleznybrod.cz
Městské muzeum a galerie Lomnice nad Popelkou	Husovo náměstí 43, Lomnice nad Popelkou, 512 51 481 671 872, muzeum.lomnice@seznam.cz www.muzeumlomnice.cz
Městské muzeum Nová Paka – Klenotnice drahých kamenů	F. F. Procházky 70, Nová Paka, 509 01 493 721 943, 773 070 572, info@muzeum.cz www.muzeum.cz
Městské muzeum Nová Paka – Suchardův dům	Stanislava Suchardy 68, Nová Paka, 509 01 491 618 097, novapaka@muzeum.cz www.muzeum.cz
Městské muzeum Rovensko – muzeum drahých kamenů	Náměstí Prof. Drahoňovského 1, Rovensko pod Troskami, 512 63 481 382 119, 606 882 057, uctarna@rovensko.cz
Městské muzeum v Železném Brodě	Náměstí 3. května 37, Železný Brod, 468 22 483 389 081, muzeum@zelbrod.cz www.muzeumzb.cz, www.zeleznybrod.cz
Městské muzeum v Železném Brodě, národopisná expozice Bělíště	Bělíště 57, Železný Brod, 468 22 483 391 149, muzeum@zelbrod.cz www.muzeumzb.cz, www.zeleznybrod.cz
Městský palác Templ	Krajířova 102, Mladá Boleslav, 293 01 326 109 409, templ@kulturamb.cz www.kulturamb.cz/cs/mestsky-palac-templ

Minimuzeum skleněných betlémů v Železném Brodě	Železná 103, Železný Brod, 468 22 777 168 470, minimuzeum.b@seznam.cz minimuzeum.wixsite.com/betlemy
Motomuzeum Borek pod Troskami	Borek pod Troskami 14, Borek pod Troskami, 512 63 605 558 954, pacal@elitexok.cz www.motomuzeumborek.cz
Muzeum a galerie firmy Detesk	Náměstí 3. května 20, Železný Brod, 468 22 731 518 351, info@detesk.cz, www.galerie.detesk.cz
Muzeum a Pojizerská galerie Semily	Husova 2, Semily, 513 01 481 622 528, 775 859 001, muzeum@muzeumsemily.cz www.muzeumsemily.cz
Muzeum Bakovska	Mírové náměstí 84, Bakov nad Jizerou, 294 01 326 781 179, knihovna@bakovnj.cz www.knihovnabakov.cz/o-muzeu/
Muzeum Českého ráje v Turnově	Skálava 71, Turnov, 511 01 481 322 106, mail@muzeum-turnov.cz www.muzeum-turnov.cz
Muzeum Fráni Šrámka	Náměstí Míru 3, Sobotka, 507 43 493 571 587, mic@sobotka.cz, www.franasramek.cz
Muzeum, galerie a lapidárium Kosmonosy	Podzámecká 1, Kosmonosy, 293 06 608 519 028, m.remesova@volny.cz www.kosmonosy-kultura.eu
Muzeum města Mnichovo Hradiště	V Lipách – zámek 148, Mnichovo Hradiště, 295 01 326 771 001, muzeum@mnhradiste.cz muzeum.mnhradiste.cz
Muzeum Mladoboleslavska – hrad	Staroměstské nám. Hrad 1, Mladá Boleslav, 293 01 326 325 616, info@muzeumbmb.cz, www.muzeumbmb.cz
Muzeum panenek a medvídků pod Troskami	Troskovice 40, Rovensko pod Troskami, 512 63 724 577 389, muzeum.panenek@seznam.cz www.muzeumpanenek.cz
Muzeum přírody Český ráj	Prachov 37, Jičín, 506 01 732 858 380, mpcr@seznam.cz, www.mpcr.cz
Muzeum psacích strojů	Roprachtice, Semily, 513 01 606 620 494, 606 159 615, info@uborovice.cz www.uborovice.cz
Památník Foerstrova rodu	Osenice 27, Dětenice, 507 23 725 081 036, detenice@iol.cz, www.obecedetenice.cz
Pilníkářská dílna	Jílovecká 104, Semily, 513 01 481 622 528, 775 859 001, muzeum@muzeumsemily.cz www.muzeumsemily.cz
Regionální muzeum a galerie Jičín – Muzeum hry	Valdštejnovo nám. 1, Jičín, 506 01 493 532 204, muzeumhry@muzeumhry.cz www.muzeumhry.cz
Rumcajsova ševcovna	Pod Koštofránkem 102, Jičín, 506 01 737 345 225, jiriwilda@seznam.cz www.rumcajsovasevcovna.cz
Rumcajsův svět Radka Pilaře	Valdštejnovo náměstí 1, Jičín, 506 01 493 534 390, mic@jicin.org, www.rumcajsuvsvet.cz
ŠKODA Muzeum	Tř. Václava Klementa 294, Mladá Boleslav, 293 01 326 832 038, muzeum@skoda-auto.cz museum.skoda-auto.cz
Šolcův statek – Galerie Karla Samšíňáka	Šolcova 133, Sobotka, 507 43 603 520 696, jansamsinak@seznam.cz www.solcuvstatek.cz
Valdštejnovo muzeum a mincovna	Valdštejnovo nám. 114, Jičín, 506 01 776 298 938, kracikova@valdstejnovomuzeum.cz www.valdstejnovomuzeum.cz
Válečné muzeum Újezd pod Troskami	Újezd pod Troskami 25, Rovensko pod Troskami, 512 63 481 673 114, 606 112 118, valecne-muzeum@seznam.cz valecne-muzeum.blogspot.cz
Veterán Jawa muzeum Rabakov	Rabakov 5, Dolní Bousov, 294 04 604 912 502, jawa.rabakov@seznam.cz www.jawa-muzeum.cz
Vlastivědné muzeum Železnice	Muzejní náměstí 181, Železnice, 507 13 732 836 309, muzeum@zeleznice.net muzeumzeleznice.webk.cz
Výstava panenek a kočárků v Turnově	Jiráskova 133, Turnov, 511 01 739 553 719, m.hamadova@seznam.cz
Zámecká galerie Lomnice nad Popelkou	Zámek 4, Lomnice nad Popelkou, 512 51 739 568 347, info@kislomnice.cz www.kislomnice.cz

HRADY, ZÁMKY, ZŘÍČENINY	
NÁZEV OBJEKTU	ADRESA, KONTAKTY
Hrad a zámek Staré Hradý u Jičína	Staré Hradý 1, Libáň, 507 23 602 302 220, info@starehrady.cz www.starehrady.cz
Hrad Kost	Podkost 1, Sobotka, 507 43 607 106 324, objednavky-kost@kinsky-dal-borgo.cz kost@kinsky-dal-borgo.cz www.kost-hrad.cz www.kinskycastleles.com
Hrad Valdštejn	Kadeřavec 18, Turnov, 511 01 739 014 104, info@hrad-valdstejn.cz www.hrad-valdstejn.cz
Mladoboleslavský hrad	Staroměstské náměstí – Hrad 1, Mladá Boleslav, 293 01 326 325 616, info@muzeummb.cz www.muzeummb.cz
Hrad Trosky	Hrad Trosky, Troskovice, 512 63 602 342 627, trosky@npu.cz www.hrad-trosky.eu
Státní zámek Hrubý Rohozec	Hrubý Rohozec 1, Turnov, 511 01 481 321 012, 725 181 569, hrubyrohozec@npu.cz www.zamek-hrubyrohozec.cz
Státní zámek Sychrov	Sychrov 1, Sychrov, 463 44 482 416 011, sychrov@npu.cz www.zamek-sychrov.cz
Zámek Dětenice	Dětenice 1, 507 24 493 596 132, 602 728 422, info@detenice.cz www.detenice.cz
Zámek Hrubá Skála	EA Zámecký hotel Hrubá Skála Hrubá Skála 1, 511 01 Turnov 481 659 111, 604 317 618, hrubaskala@eahotels.cz www.hotelhrubaskala.cz
Zámek Humprecht OMEZENÍ PROVOZU	Sobotka, 507 43 493 571 583, info@humprecht.cz www.humprecht.cz
Zámek Lomnice nad Popelkou	Lomnice nad Popelkou 4, 512 51 739 568 347, info@kislomnice.cz www.kislomnice.cz
Státní zámek Mnichovo Hradiště	V Lipách 148, Mnichovo Hradiště, 295 01 326 773 098, mnichovohradiste@npu.cz www.zamek-mnichovohradiste.cz
Zámek Svijany	Svijany 30, Svijany, 463 46 481 770 703, 739 589 799, info@zameksvijany.cz www.zameksvijany.cz
Zřícenina hradu a zámku Zvířetice	Bakov nad Jizerou, 294 01 326 210 230, info@zviretice.cz, www.zviretice.cz
Zřícenina hradu Bradlec	Bradlecká Lhota, 507 13 728 508 481, sprava.hradu@kumburk.cz www.kumburk.cz
Zřícenina hradu Frýdštejn	Frýdštejn 80, Frýdštejn, 463 42 483 393 060, starosta@frydstejn.cz www.frydstejn.cz
Zřícenina hradu Kumburk	Syřenov, 512 51 778 055 627, sprava.hradu@kumburk.cz www.kumburk.cz
Zřícenina hradu Michalovice	Podlázky, Mladá Boleslav, 293 01 326 792 082, www.kulturamb.cz/cs/michalovicka-putna
Zřícenina hradu Rotštejn	Mírová pod Kozákovem, 511 01 721 195 471, hrad.rotstejn@seznam.cz www.hradrotstejn.info
Zřícenina hradu Valečov	Boseň, 295 01 704 510 132, bosen@volny.cz www.bosen-obec.cz/valecov/
Zřícenina hradu Vranov – Pantheon	Malá Skála 122, 468 22 734 264 226, info@vranov-pantheon.cz www.vranov-pantheon.cz

BAZÉNY, AQUAPARKY, KOUPALIŠTĚ	
NÁZEV OBJEKTU	ADRESA, KONTAKTY
Aqua centrum Jičín	Revoluční 863, Jičín, 506 01 493 531 860, 737 233 648, posta@sport-jicin.cz www.sport-jicin.cz
Bazén Nová Paka	O. Čily 1933, Nová Paka, 509 01 491 618 030, 602 188 835, info@bazennovapaka.cz www.bazennovapaka.cz
Koupaliště Dolní Bousov	V Lipkách, Dolní Bousov, 294 04 322 312 001, infocentrum@dolni-bousov.cz www.infocentrum.dolnibousov.cz
Koupaliště Frýdštejn	Frýdštejn 144, 463 42 724 210 233, kosekvlad@seznam.cz
Koupaliště Chuchelna	Sídlíště 287, Semily, 513 01 481 622 702, obec@chuchelna.cz, www.chuchelna.cz
Koupaliště Kacanovy	Kacanovy, Turnov, 511 01 736 664 864, chalmes16@gmail.com www.kemp-kacanovy.cz
Koupaliště Klášter Hradiště nad Jizerou	Ke Hřišti, Klášter Hradiště nad Jizerou, 294 15 775 550 642
Koupaliště Kněžmost – sportovní areál	Sokolská 219, Kněžmost, 294 02 326 784 141, 734 479 675, is@knezmost.cz
Koupaliště Kniže	Jarošov 257, Jičín, 506 01 739 601 080, koupaliste@sport-jicin.cz, www.sport-jicin.cz
Koupaliště Košťálov	Košťálov 332, 512 02 731 157 369, kemp@kostalov.cz www.kostalov.cz/koupaliste/
Koupaliště Lomnice nad Popelkou	Lomnice nad Popelkou 1055, Lomnice nad Popelkou, 512 51 722 016 220, www.lomnicednadpopelkou.cz
Koupaliště Maškova zahrada	Vojtěcha Maška 2300, Turnov, 511 01 722 195 222, info@maskova-zahrada.cz www.maskova-zahrada.cz
Koupaliště U Hrocha – Dolní Bukovina	Horní Bukovina 22, Mnichovo Hradiště, 295 01 604 289 053, info@koupaliste-bukovina.cz www.koupaliste-bukovina.cz
Městské koupaliště Mladá Boleslav	Kollárova 261/3, Mladá Boleslav, 293 01 725 886 900, zorkler@saramb.cz, www.saramb.cz
Koupaliště Sobotka	Sobotka, 507 43 721 537 931, sobotkakemp@centrum.cz www.sobotkakemp.cz
Městské koupaliště Železný Brod	Nábř. Obránců míru, Železný Brod, 468 22 483 333 999, 721 365 964, info@zelbrod.cz www.zeleznybrod.cz
Městský bazén Mladá Boleslav	Na Celně 1456, Mladá Boleslav, 293 01 326 716 270, info@bazenmb.cz, www.bazenmb.cz
Plavecký bazén Turnov	Jana Palacha 804, Turnov, 511 01 481 322 240, 731 412 095, bazen-turnov@seznam.cz www.maskova-zahrada.cz

Koupaliště Lomnice nad Popelkou

EXKURZE *	
NÁZEV OBJEKTU	ADRESA, KONTAKTY
Brusírna drahých kamenů Gema	Na Stebni 365, Turnov, 511 01 724 082 474, gema.turnov@centrum.cz www.brusimadrahokamu.cz
BURSA – ruční sklářská výroba	Železná 98, Železný Brod, 468 22 602 214 077, bursa.glass@wo.cz www.sklobursa.cz
Detesk	Příkrá 401, Železný Brod, 468 22 483 391 172, renata.kadlecova@detesk.cz, info@detesk.cz www.detesk.cz
DT GLASS	Obránců míru 4, Železný Brod, 468 22 483 389 819, info@dtglass.cz www.dtglass.cz
Exkurze do výroby vánočních ozdob firmy HAN	Markova 119, Jičín, 506 01 724 750 900, info@handesign.cz www.han-design.cz
Galerie Granát, Turnov – Zákaznické centrum	Náměstí Českého ráje 4, Turnov, 511 01 481 325 989, 737 206 691, galerie@granat.cz www.granat.cz/cesky-granat-galerie
Glass Lucie – sklářská dílna spolku Zrnko naděje	Jílovecká 191, Semily, 513 01 481 621 406, 734 251 633 GlassLucie.dilna-Zrnkanadeje@seznam.cz https://jedeme-bez-barier.webnode.cz/glass-lucie/
HELA – GLASS Helena Linková	Obránců Míru 798, Železný Brod, 468 22 602 162 922, hela_glass@volny.cz www.helaglass.wgz.cz
Janků Lubomír – broušení kamenů a výroba šperků	Chutnovka 60, Mírová pod Kozákovem, 511 01 721 424 472, ceskygranatvitavin@email.cz www.granatvitavin.estranky.cz
Lampglas	Štefánikova 520, Železný Brod, 468 22 777 987 070, info@lampglas.cz www.lampglas.cz
Parsi Glass	Rohlíny 39, Turnov, 511 01 777 937 484, info@pars-glass.com www.parsi-glass.com
Pivovar Nová Paka	Pivovarská 400, Nová Paka, 509 01 493 721 025, 724 299 968, kratka@novopackepivo.cz www.novopackepivo.cz
Pivovar Rohozec	Malý Rohozec 29, Turnov, 511 01 481 321 219, 739 589 423, pivorohozec@pivorohozec.cz www.pivorohozec.cz
Pivovar Svijany	Svijany 25, Svijany, 463 46 481 770 770, 739 589 473, pivovar@pivovarsvijany.cz www.pivovarsvijany.cz
Sklářská huť a vodní elektrárna	Jesenný-Bohuňovsko 18, Semily, 513 01 602 305 456, info@sklopetr-iris.cz www.sklopetr-iris.cz
Sklářské studio Oliva Glass Ladislav Oliva	Hrubá Horka 90, Železný Brod, 468 22 604 441 960, olival@volny.cz www.oliva-glass.com
Sobotka Karel – figurky	Těpeře 64, Železný Brod, 468 22 606 127 236, sobotka.figurky@seznam.cz www.sklenene-foukane-figurky.cz
ŠKODA Muzeum	Tř. Václava Klementa 294, Mladá Boleslav, 293 01 326 832 038, muzeum@skoda-auto.cz museum.skoda-auto.cz
Urbanglass – skleněné figurky	Hubálov 21, Loukov u Mnichova Hradiště, 294 11 326 789 368, 603 213 339, urbanglass@seznam.cz www.urbanglass-figurky.cz
Wranovský – ruční výroba českých křiš- tálových lustrů	Vesecko 490, Turnov, 511 01 481 120 900, 774 552 236, info@wranovsky.com wranovsky.com
Zámecký pivovar Dětenice	Dětenice, 507 24 493 596 132, info@detenice.cz www.pivovardetenice.cz
* Vážení návštěvníci, doporučujeme vám si možnost exkurzí u těchto subjektů telefonicky ověřit.	

ROZHLEDNY	
NÁZEV OBJEKTU	ADRESA, KONTAKTY
Alainova věž	Lomnice nad Popelkou, 512 51 481 629 020, 739 568 347, info@kislomnice.cz www.lomnicednadpopelkou.cz
Nejnižší rozhledna Járy Cimrmana	Nouzov, Semily, 513 01 481 624 721, info@semily.cz www.semily.cz
Rozhledna Čížovka	Čížovka, Kněžmost, 294 02 775 982 664, is@knezmost.cz www.knezmost.cz/cs/informacni-stredisko/
Rozhledna Dubecko	Mírová pod Kozákovem, 511 01 481 321 681, 603 260 133, obec@mirova.cz www.mirova.cz
Rozhledna Kopanina	Frýdštejn, 463 42 483 393 060, starosta@frydstejn.cz www.obec-frydstejn.cz
Rozhledna Kozákov	Komárov 45, Semily, 513 01 737 946 435 kct.semily@seznam.cz, chata@kozakov.cz www.kct.semily.cz, www.chata.kozakov.cz
Rozhledna Kozinec u Nové Paky	Vidochov, Nová Paka, 509 01 kpr-info@centrum.cz, kozinec.xf.cz
Rozhledna Milohlídká – Čeřovka	Pod Čeřovkou 992, Jičín, 506 01
Rozhledna Skokanský můstek K-70	V Popelkách 1247, Lomnice nad Popelkou, 512 51 481 671 249, 604 809 259, klub@lsklomnice.cz www.lsklomnice.cz
Rozhledna u Borovice	Roprachtice, Semily, 513 01 606 620 494, 606 159 615, info@uborovice.cz www.uborovice.cz
Rozhledna Vrchovina u Sychrova	Vrchovina 30, Sychrov, 463 44 606 611 771, info@relaxzone.cz www.relaxvrchovina.cz
Tichánkova rozhledna Tábor	Chlum 20, Lomnice nad Popelkou, 512 51 739 568 347 www.vyhlijdkalomnice.cz
Valdická brána	Valdštejnovo náměstí, Jičín, 506 01 737 345 225, jiriwilda@seznam.cz www.rumcajsovasevcovna.cz/jicinska-brana
Věž kostela sv. Petra a Pavla	Husova, Semily, 513 01 481 622 528, 775 859 001, muzeum@muzeumsemily.cz www.muzeumsemily.cz
Vyhlídková věž Dneboh	Dneboh, Mnichovo Hradiště, 295 01 stasny@eltro.eu
Vyhlídková věž staré radnice	Staroměstské náměstí 69, Mladá Boleslav, 293 01 326 716 109, 605 826 988 www.kulturamb.cz/cs/galerie-pod-vezi
Vyhlídkový ochoz kostela Navštívení Panny Marie v Bozkově	Bozkov 37, Bozkov, 512 13 734 690 766, farnostbozkov@email.cz www.farnostbozkov.cz

Rozhledna Čížovka

JÍZDÁRNY	
NÁZEV OBJEKTU	ADRESA, KONTAKTY
Farma Mukařov	Mukařov 98, Malá Skála, 468 22 773 665 206, veronika.kn333@seznam.cz farmamukarov.webnode.cz
Fjordský hřebčín Stará Paka	U Splavu, Stará Paka, 507 91 731 225 203, fjordklub@email.cz www.fjordklub.cz
H + H stáj Kateřina	Hrdlořezy 27, Josefův Důl, 293 07 731 150 602, hladik67@seznam.cz www.stajkaterina.com
Jezdecká stanice Čikvásky	Čikvásky 41, Košťálov, 512 02 737 246 450, 737 246 456, imikotova@post.cz www.cikvasky.wbs.cz
Jezdecká škola Valdštejnská obora	Sedličky 3, Jičín, 506 01 731 461 302, vancura.zeleznice@seznam.cz
Jezdecké centrum Jičín	Sedličky 73, Jičín, 506 01 724 317 361, jicjin@gmail.com jezdeckecentrum.cz
Jezdecký areál Farma Ptýrov	Ptýrov 25, Mnichovo Hradiště, 295 01 722 260 260, kone@farmapyrov.cz www.koneptyrov.cz
Jezdecký klub Robousy	Lužany 66, Lužany, 507 06 604 869 490, jiraskovakristyna@centrum.cz www.jkrobousy.cz
Jízdárna – ranč Bystrá nad Jizerou	Bystrá nad Jizerou 101, Semily, 513 01 776 737 312, info@ranchbystra.cz www.ranchbystra.cz
Jízdárna Dvůr Borčice	Všeň 28, Všeň, 511 01 603 838 615, kone.borvice@telecom.cz www.borvice.cz
Jízdárna EQUIBONA	Dolní Sytová 130, Háje nad Jizerou, 513 01 608 151 727, zaleskakaterina@seznam.cz equibona.cz
Jízdárna Hnanice	Hnanice 24, Hrubá Skála, 511 01 604 275 555, pension.mira@atlas.cz www.jk-hnanice.cz
Jízdárna Kostelec	Kostelec 1, Kostelec, 506 01 737 160 075, kone@kostelec-jc.cz/kone www.kostelec-jc.cz
Jízdárna Žák	Horní Bukovina 19, Horní Bukovina, 295 01 775 695 599, info@jizdarnazak.com www.jizdarnazak.com
Jezdecký areál Muchov	Benešov u Semil 303, Benešov u Semil, 513 01 721 033 246 www.konemuchov.cz
Kocourkov – ranč pod břízami	Lažany 11, Vyskeř, 511 01 724 176 020, rancpodbrizami@email.cz www.rancpodbrizami.cz
Piano Ranch	Regnerova 16, Mladá Boleslav, 293 01 602 436 374, piano.ranch@seznam.cz www.pianoranch.cz
Ranč U Kovboje	Přepeře 81, Dolní Bousov, 294 04 603 474 039, josefdajc@seznam.cz www.rancukovboje.cz

Vyskeř

JÍZDÁRNY	
NÁZEV OBJEKTU	ADRESA, KONTAKTY
Stáj Bradlec	Krátká 102, Bradlec, 293 06 776 073 683, zolter@seznam.cz
Toulky s koněm	Soběslavice 1, Soběslavice, 463 45 721 485 602, amazony@seznam.cz toulkyskonem.chalupa-mezi-svety.cz

OSTATNÍ CÍLE	
NÁZEV OBJEKTU	ADRESA, KONTAKTY
Bozkovské dolomitové jeskyně	Správa jeskyní České republiky Bozkovské dolomitové jeskyně, Bozkov 263, 512 13 481 682 167, bozkov@caves.cz www.caves.cz
Dům Židovská čp. 100 – bývalá židovská škola	Židovská 100, Jičín, 506 01 775 137 779, ulicna@zidovska100jicin.cz www.zidovska100jicin.cz
Ekocentrum Zahrada	Jaselská 1475, Mladá Boleslav, 293 01 326 329 113, zahrada@ddm-mb.cz www.mb-eko.cz/zahrada
Hvězdárna Jičín – Centrum přírodních věd	Raisova 310, Jičín, 506 01 737 203 504, info@hvezdarnajicin.cz www.hvezdarnajicin.cz
Hvězdárna Mladá Boleslav	17. listopadu 1325, Mladá Boleslav, 293 01 hvezdarnamb@seznam.cz hvezdarnamb.cz
Hvězdárna Turnov	U Tří svatých, Turnov, 511 01 775 580 396, astro@sundisk.cz www.hvezdarna.turnov.cz
Keltské opidum	Resort Český ráj – Semín, Troskovice 72, Troskovice, 512 63 724 140 000, trosky@trosky.eu www.trosky.eu
Loreta Kosmonosy	Boleslavská, Kosmonosy, 293 06 326 724 558, 608 519 028, m.remesova@volny.cz www.kosmonosy-kultura.eu
Prachovské skály	Holín 777 902 232, info@prachovskeskaly.cz www.prachovskeskaly.com
Skleněná bižuterie, a. s. – Kreativní dílničky pro děti	Alšovice 156, 468 21 Pěnčín 601 129 664, info@beadworld.cz www.beadgame.cz
Synagoga Turnov	Krajířova 2199, Turnov, 511 01 484 803 041-2, info@turnov.cz www.synagoga-turnov.cz
Synagoga v Jičíně	Židovská 100, Jičín, 506 01 775 137 779, ulicna@zidovska100jicin.cz www.zidovska100jicin.cz
Valdštejnská lodžie	Sedličky, Jičín, 506 01 608 269 296, jiri.vydra@volny.cz www.valdstejnskalodzie.cz
Zámecký park Kopidlno	Kopidlno, 507 32 www.kopidlno.cz, www.zahradnicka-skola-kopidlno.cz
Zvonice v obci Vyskeř	Vyskeř, 512 64 481 329 211, vysker@craj.cz www.vysker.cz
Zvonice v Rovensku pod Troskami	Na Týně 181, Rovensko pod Troskami, 512 63 724 195 959, 731 149 530 www.rovensko.cz
Židovský hřbitov v Jičíně	Sedličky, Jičín, 506 01 493 534 390, 724 029 359, ulicna@zidovska100jicin.cz www.zidovska100jicin.cz
Židovský hřbitov v Mladé Boleslavi	Pražská, Mladá Boleslav, 293 01 607 754 038, infocentrum@kulturamb.cz
Židovský hřbitov v Turnově	Sobotecká, Turnov, 511 01 484 803 041-2, info@turnov.cz www.synagoga-turnov.cz
Židovský hřbitov Veselice	Veselice, 294 04 322 312 001, infocentrum@dolni-bousov.cz infocentrum.dolnibousov.cz

PŘEHLED TURISTICKÝCH INFORMAČNÍCH CENTER	
NÁZEV	ADRESA, KONTAKTY
Infocentrum Dolní Bousov	Kostelní ulice 141, 294 04 Dolní Bousov, 322 312 001, infocentrum@dolni-bousov.cz, www.infocentrum.dolnibousov.cz
Turistické informační centrum Mladá Boleslav	Železná 107, 293 01 Mladá Boleslav, 326 109 402, infocentrum@kulturamb.cz, www.mladoboleslavsko.eu
Městské informační centrum Mnichovo Hradiště	Masarykovo náměstí 1142, 295 01 Mnichovo Hradiště, 326 772 464, 607 015 094, infocentrum@klubmh.cz, www.mnhradiste.cz/turistika
Infocentrum Nová Paka	F. F. Procházky 70, 509 01 Nová Paka, 493 721 943, 773 070 572, info@muzeum.cz, www.muzeum.cz
Infocentrum Zámek Svijany	Svijany 26, 463 46 Svijany, 481 770 703, info@zameksvijany.cz, www.zameksvijany.cz
Informační turistické centrum Autocamp Sedmihorky	Sedmihorky 72, 511 01 Turnov, 481 389 162, camp@campsedmihorky.cz, www.campsedmihorky.cz
Městské informační centrum Jičín	Valdštejnovo náměstí 1, 506 01 Jičín, 493 534 390, mic@jicin.org, www.jicin.cz
Městské informační centrum Sobotka	Náměstí Míru 3, 507 43 Sobotka, 493 571 587, mic@sobotka.cz, www.sobotka.cz
Regionální turistické informační centrum Turnov	Skálava 84, 511 01 Turnov, 484 803 041-042, info@turnov.cz, www.infocentrum-turnov.cz
Turistické informační centrum Lomnice nad Popelkou	Husovo náměstí 44, 512 51 Lomnice nad Popelkou, 481 673 107, 739 568 347, info@kislomnice.cz, www.kislomnice.cz
Turistické informační centrum Semily	Husova 2, 513 01 Semily, 481 624 721, info@semily.cz, www.semily.cz
Turistické informační centrum Železný Brod	Náměstí 3. května 1, 468 22 Železný Brod, 483 333 999, 778 527 000, info@zelbrod.cz, www.zeleznybrod.cz

SEZONNÍ INFORMAČNÍ CENTRA	
Tato informační centra jsou otevřena pouze v letních měsících	
NÁZEV	ADRESA, KONTAKTY
Infocentrum Hodkovice nad Mohelkou	Náměstí T. G. Masaryka 168, 463 42 Hodkovice nad Mohelkou, 721 305 987, burianova.nada@hodkovicenm.cz, www.hodkovicenm.cz
Informační středisko Kněžmost	Na Rynku 218, 294 02 Kněžmost, 326 784 244, is@knezmost.cz, www.knezmost.cz
Informační středisko Věžák	Krčkovice ev. č. 31, 511 01 Hrubá Skála – Krčkovice, csop.bukovina@seznam.cz, www.csopbukovina.cz
Informační středisko Správy CHKO Český ráj v Arboretu Bukovina	606 704 924, sev.ceskyraj@seznam.cz, www.sevceskyraj.cz
Infoshop Vejměnek – Infocentrum Malá Skála	Boučkův statek, Vranové I. díl 12, 468 22 Malá Skála, 773 877 550, infocentrum.malaskala@email.cz, kolobezky-ceskyraj@email.cz, www.vejmenek.cz, www.kolobezky-ceskyraj.cz
Městské informační středisko Rovensko pod Troskami	Komenského 107, 512 63 Rovensko pod Troskami, 724 195 959, info@rovensko.cz, www.rovensko.cz
Sezonní informační středisko na hoře Tábor	Hora Tábor, 512 51 Lomnice nad Popelkou, 739 568 347, info@kislomnice.cz, www.kislomnice.cz
Turistické informační centrum Kittelův dům	Krásná 10, 468 21 Pěnčín, 488 588 695, info@kittelovomuzeum.cz, www.pencin-zittau.eu/kitteluv-dum
Turistické informační centrum Kopidlno	Hilmarova 86, 507 32 Kopidlno, 776 080 190, kvc@kopidlno.cz, kvc.kopidlno.cz
Turistické informační centrum Zvířetice	Podhradí 14, 294 01 Bakov nad Jizerou, 326 210 230, info@zviretice.cz, www.zviretice.cz
Informační místa Dolánky u Turnova, Malá Skála, Kopanina a Lišný	tel. 775 580 388, 778 436 463, info@sundiskfamily.cz, www.sundiskfamily.cz

Rokytnický rybník

Vydalo Sdružení Český ráj v roce 2021. Redakce: Jitka Kořínková, Jan Mertlík, Lucie Podařilová. Mapové podklady: Jan Mertlík.

Rozhovory: Pavel Charousek. Grafické zpracování: Rejman Fine Arts, s. r. o. Tisk: Profi-tisk group, s. r. o. Jazyková redakce: Alžběta Kulíšková.

Titulní foto: Pavla Bičíková. Foto: Jiří Morávek, Luděk Antoň, Ondřej Holas, Pavel Charousek, Pavla Bičíková a archiv Sdružení Český ráj a partnerů.

Děkujeme pracovníkům informačních center v Českém ráji a dalším osobám a institucím za jejich příspěvky a fotografie. Za případné změny neneseme odpovědnost.

Národní kulturní památka Státní zámek Mnichovo Hradiště

OTEVÍRACÍ DOBA ZÁMKU
OPENING HOURS OF THE CASTLE

IV. - X.	8:45 - 12:00	12:45 - 15:00*	So. Ne. svatky Sa. Su. holidays
V. - IX.	8:45 - 12:00	12:45 - 16:00*	Denně mimo pondělí Daily except Monday
XI. - III.	ZAVŘENO		

* začátek poslední prohlídky *Start of last tour

www.zamek-mnichovohradiste.cz

NAVŠTIVTE NAŠE PRODEJNY FARMÁŘSKÝCH A REGIONÁLNÍCH POTRAVIN

- TURNOV, Sobotecká 222
- VRCHLABÍ, Krkonošská 17
- JIČÍN, Valdštejnovo náměstí 91
- HRADEC KRÁLOVÉ, S.K. Neumanna 455

Suchardův dům

MĚSTSKÉ MUZEUM NOVÁ PAKA

Gernátův dům

Přijďte pobejt!

Klenotnice drahých kamenů a Informační centrum

www.muzeum.cz

NISAPARK

RODINNÝ AREÁL V LIBERCI

POUZE 30 MIN. AUTEM
OD ČESKÉHO RÁJE

WWW.NISAPARK.CZ